31.8.

The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi", Business Office: 491 College St., Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINCELS, Toronto 4, Ontario, Canada. Telephones: 921-7121; 368-3239. United States Editorial Offices: New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Chicago: Editor — D. Vallena, 648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
SATURDAY, AUGUST 28, 1965

LATVIJA AMERIKĀ

69. N-RS. SESTDIENA, 1965. GADA 28. AUGUSTĀ 15. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINCELS. Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada. Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim). Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533. Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE, 4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA, 648 South 23rd Ave, Bellwood, Ill., 60104, U. S. A. tālrunis 544-4278

Tā Rīgā izvadīja ģen. Balodi

No Rīgas saņemtas vēstules pastāsta vairāk un tuvāk par Latvijas armijas virspavēlnieka un kara ministra ģenerāļa Baloža nāvi un izvadīšanu pēdējā gaitā. Pretēji līdzšinējām ziņām, dažas vēstules pastāsta, ka sirmais ģenerālis tomēr dzīvojis Rīgā — mazā istabiņā Tērbatas ielā, bet laiku pa laikam tikai izbraucis uz Saulkrastiem. Miris viņš turpretim Saulkrastos, 8. augustā. Nāves cēlonis bijusi nedziedināma slimība — aknu ciroze. Savā laikā ģenerālim gan sūtītas zāles ar Zviedrijas sarkanā krusta starpniecību, bet tās spējušas organisma novājēšanu tikai palēnināt, ne slimību dziedināt.

Kaut Rīgas laikraksti par ģenerāļa nāvi ne vārda neziņoja, viņa izvadīšanā 11. augustā Meža kapos piedalījās ap 4000 latviešu. Viņa pēdējās dusas vieta izraudzīta netālu no prezidenta J. Čakstes kapa. Bēru funerālijas vadīja prāvesti Kauliņš un Ozoliņš, bet jebkādas pavadītāju atvadrunas bija aizliegtas. Ziedu toties netrūka, arī korāļi dziedāti, cita vidū „Dievs, sargi mūsu tēvu zemi". Kāds čellists atskaņoja Hendeļa un Brāmsa sēru mūziku, arī Šūberta „Šūpļa dziesmu," bet izvadīšanas ceremoniālu beidza ar vārdiem „kā niedra būsi svešā malā tur" no pazīstamās dziesmas „Pie tēvu zemes dārgās."

Kapličā nelaiķa šķirsts bija pārvilkts ar tumši brūnu drānu. Zārka galvgalā bija novietots zils viršu vainadziņš, bet sānos pa ozola zaram.

Ceļš no kapličas līdz izraudzītajai kapa vietai bija izkaisīts ozola lapām un baltu margrietiņu puškīšiem. Platās kapu alejas abas puses bija izvadītāju pārpildītas. Sēru procesijas priekšgalā gāja divas vecākas sievietes, nesot lielu vaiņagu ar lentēm (uzraksts lentēs rakstītājs nav varējis salasīt), viņām sekojuši abi prāvesti, bet aiz šķirsta ģenerāļa dzīvesbiedre ar audžu meitu, lielu klēpi baltu rožu rokās. Pie kapa gājienu sagaidīja mūziķi, klusi atskaņojot „Ave Maria" un „Mūžam zili ir Latvijas kalni". Apbedīšana pabeigta ar vārdiem: „Trīs saujas smilšu uzberiet, tās atvadām man noderēs no visiem, kam es kalpojis, no visiem, ko es mīlējis." Lakatiņā bija atvestas arī smiltis no ģenerāļa dzimtajiem kapiem, ņemtas no viņa tēva un mātes kapu kopiņām. Tās prāvesti svētīja un iebēra vaļējā kapā pēdējām ardievām.

Par spīti nedziedināmajai slimībai un pārciestajām grūtībām gan izsūtījumā, gan padomju cietumos, Dievs ģenerālim Balodim tomēr bija piešķīris ilgu mūžu: šī gada 20. februārī viņam bija piepildījušies 84 mūža gadi.

T.

Kanadas nacionālās izstādes atklāšanas priekšvakarā Ontario pavalsts ministru prezidents Džons Robarts bija rīkojis pieņemšanu, tajā aicinot arī etnisko grupu pārstāvjus. Uzņēmumā ministru prezidents sasveicinās ar LNAK valdes pr-di Jāni Niedru. Foto: JAK

Spānijā miris bīskaps Antonijs Urbšs

Pēc ilgas slimošanas benediktīņu abatijā Montserātā, Spānijā, 17. augustā miris Liepājas diecēzes bīskaps Antonijs Urbšs. Viņš apbedīts 19. augustā.

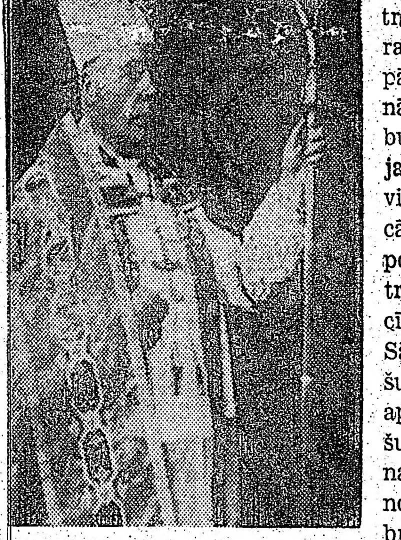

Antonijs Urbšs dzimis 1879. gada 29. novembrī Lietuvā. Pēc Rēzeknes pilsētas skolas pabeigšanas viņš 1898. g. iestājās katoļu garīgajā seminārā Pēterpilī un 5 gadu laikā sekmīgi beidza filozofijas un teoloģijas studijas. 1903. gada 22. martā iesvētīts par priesteri, viņš līdz 1911. gadam darbojās kā vikārs Varakļānos, Dagdā un Rīgā, tad viņu pārcēla uz Daugavpili kā prāvestu Dievmātes debesīs uzņemšanas baznīcā. Draudze bija nesen dibināta, kādēļ jaunā prāvesta pašaizliedzīgo darbu gaidīja skolas, biedrības un katoļu organizācijas, kuru lielākā daļa bija iepriekš dibināma. Pirmā pasaules kara laikā viņš nodibināja bēgļu bērniem patversmi un skolu. Pēc Latgales atbrīvošanas no komūnisma Urbšu pārcēla kā prāvestu un dekānu uz Ludzu, kur darba lauks paplašinājās, jo viņa dekānāts stiepās līdz Krievijas robežai un visur pēc kara vētrām bija veicams jaunuzbūves darbs. Pāvests Pijs XI 1938. gada 29. aprīlī Ludzas dekānu prelātu Urbšu iecēla par tikai iepriekšējā gadā atjaunotās Kurzemes bīskapijas pirmo bīskapu ar dzīvesvietu Liepājā. 29. jūnijā Sv. Jēkaba katedrālē Rīgā jauno bīskapu konsekrēja Sv. Krēsla nuncijs pie Latvijas valdības — archibīskaps Antonio Arata, bet 23. oktobrī Sv. Jāzepa katedrālē Liepājā notika viņa svinīgais ingress.

Pēc ingresa sākās liels darbs: diecēzes kūrijas organizēšana, draudžu kanoniskā vizitācija, jaunu draudžu un misijas punktu dibināšana. Komūnistu okupācija sākto uzbūves darbu pārtrauca un pakāpeniski pilnīgi paralizēja, bet sekojošā vācu okupācija vairāk kavēja nekā veicināja katoliskās atjaunošanas darbu. Drūmākā diena Urbšam bija 1944. gada 9. oktobris, kad viņu kopā ar bīskapiem J. Rancānu un B. Sloskānu vācieši deportēja no Latvijas. Tā sākās trimdas gaitas, vispirms kapucīņu klosterī Morā pie Mainas. Sākoties Vācijā izklīdušo latviešu dzīvei DP nometnēs, Urbšs apmeklēja gandrīz visas tautiešu novietnes. Dalot Iestiprināšanas svēto sakramentu un stiprinot trimdiniekus garā viņš nobrauca ap 30.000 kilometru. Sākoties vispārējai izceļošanai, bīskapu Urbšu 1949. gada 9. martā uzņēma cisteriešu klosteris Pobletā, Spānijā, bet jau tā paša gada maijā viņš pārcēlās uz benediktīņu klosteri Montserātā, kur palīdzēja vadīt svinīgos pontifikālos dievkalpojumus, ar bīskapu un abatu atļauju svētījot arī jaunos priesterus un dalot Iestiprināšanas svēto sakramentu Barselonā un citās vietās. 1953. gadā viņu iecēla par pāvesta troņa asistentu.

Montserātā klosterī, kur bīskaps Antonijs Urbšs pavadīja savas dzīves pēdējos 16 gadus, atrodas Barselonas provincē, 40 km rietumos no Vidusjūras, 725 m virs jūras līmeņa kaļķakmens klinšu dobumā. Kalnu virsotnes sniedzas pār klosterim 250 m augstumā. Vārds Montserrat nozīmē sazāģētu kalnu un arī svēto kalnu, kas klintīs 880. gadā dibināts šis benediktīņu klosteris. Tā skaistā bazilika ar slaveno „Melno madonnu" kļuvusi par svētceļojumu vietu, kuru gadā apmeklē ap 80.000 svētceļotāju no Spānijas un visas pasaules.

Spānijā latviešu maz. Viens no savējiem, bīskaps Antonijs Urbšs Montserātā stiprināja tautiešu garu, rakstot daudzas vēstules un rakstus katoļu preses izdevumos. Viņš arī sarakstījis darbus par Sv. Antona dzīvi, Fatimu u. c. Vairākkārt viņš arī runājis radioraidījumos uz okupēto dzimteni.

Vč.

Atklāta mākslas un technikas izstāde Ņujorkā

Par spīti darbdienai un vasaras tveicei, 20. augustā Barbizon Plaza viesnīcā Ņujorkā vairāk par 200 mākslas entuziastu pulcējās ALAs kultūras biroja Latviešu technisko darbinieku un Ņujorkas latviešu organizāciju padomes kopīgi rīkotās sestās latviešu tēlotājmākslas un technisko zinātņu 20 gadu izstādes atklāšanā. ALAs kultūras biroja vadītājs Dr. P. Norvilis izteica prieku, ka vienā laikā un vietā pārstāvēti mākslinieki no visas pasaules, reprezentējot dažādos mākslas virzienus.

Izstādi atklājot, Latvijas sūtniecības lietvedis prof. A. Spekke norādīja uz latviešu izcilo lomu ASV dzīvē. Daudzo imigrantu vidū latvieši ar savu izglītību, lojālitāti un aktivitāti atrodas „trepju augšgalā". ASV ir imigranti, kuru etnisko piederību var skaitīt miljonos, bet — kas par viņiem zināms? Mūsu aktivitāte ir ne tikai ievērojama, bet arī izcila. Kāds amerikānis, dzirdot par latvisko izcelsmi, piezīmējis: „Nu, jūs jau nākat no zinātnieku nācijas." Bet mums tomēr jāatzīst, ka mēs ar savām spējām nerīkojamies saimnieciski. Mums nav kārtības kultūras druvā, gan atvainojoties, ka ar to nav domāts ALAs kultūras birojs. Tad prof. A. Spekke izteica lūgumu: „Mums ir simtiem tautiešu, kas strādā universitātēs. Ja mums būtu šo zinātnieku saraksts, tas būtu noderīgs iesniegums iestādēm. ASV ir ap 2000 koledžu un universitāšu, kādēļ nav citas iespējas apzināt latviešu mācības spēkus, kā sūtniecībai piesūtīta informācija. Atbalstiet mani ar šo ziņu sniegšanu. Mums vajadzīgi materiāli."

Tālāk sūtnis vērsa uzmanību uz mūsu laikraksta 18. augustā publicēto ziņu par Latviešu nacionālā fonda skrejlapām Rīgas ielās. Otrs salīdzinājums sūtnim bija par dziesmu svētku vadoņiem Portlandē un okupantu rīkotajiem svētkiem Rīgā. Portlandes latvieši izdevuši krietnu apmēru un biezuma dziesmu svētku vadoni, bet varenā komūnistu imperija tikai gaužām bēdīgu pāris vaļēju lapiņu programmu, par ko prasītas 10 kapeikas.

Sirsnīgus apbrīnas un atzinības vārdus latviešiem un latviešu mākslai veltīja Redingas mākslas mūzeja direktors Grandijs. Mūzejā notikušas ne tikai latviešu mākslas izstādes, bet arī ierīkotas 3 vitrīnas ar latviešu etnogrāfiskām senmantām.

(Nobeigums 8. lpp.)

Ieeja Kanadas nacionālajā izstādē Toronto, kurā katru vakaru pievelk arī daudzus latviešus. Foto: JAK

Teodors Sīlis

NECELSIM KULTŪRAS POLĪTIKU MĀKOŅOS

Pēdējā laikā Dr. A. Karpa ierosmē daudz runāts un rakstīts par mūsu kultūras polītiku un pārmests, ka centrālām organizācijām neesot dziļāka ieskata problēmās un konkrēta plāna nākotnes darbībai. Tam bez iebildumiem tomēr nevaru piekrist, jo visu centrālo organizāciju polītiskie un kultūrālie mērķi ir ietverti statūtos un šo mērķu sasniegšanai izveidoti atsevišķi biroji, kuros polītiskās un kultūrālās problēmas apsver un plaši iztirzā pirms pasākumu iedzīvināšanas. Tāpat katru gadu notiek kultūras darbinieku sanāksmes, kurās Kultūras biroja atsevišķo sekciju vadītāji ziņo par savas nozares veikumiem, vēl veicamajiem darbiem un arī par grūtībām, kādas jāpārvar, sekcijas attiecīgo darbu darot. Pēc tam kopējās pārrunās visu sekciju darbs tiek saskaņots un pieņemts turpmākais darbības plāns reālo iespēju robežās. Izglītības sekcija bez tam vēl organizē speciālas skolotāju konferences pa apgabaliem. Tikai vadoties no šādā ceļā iegūtajām atziņām, piešķir Kultūras fonda pabalstus, un, kā zināms, lielākā daļa no tiem aiziet skolu un citu jaunatnes audzināšanas pasākumu atbalstīšanai. Tas rāda, ka centrālo organizāciju kultūras dzīves vadītāji ir skaidri saskatījuši tos kultūras dzīves pirmavotus, kuriem nedrīkstam ļaut aizsērēt, ja domājam par nacionālās kultūras dzīvi nākotnē.

Maldīgs ir ieskats, ka pašreizējie kultūras dzīves vadītāji nezinātu, kas un kā jādara, bet fakts ir, ka viņu iespējas stipri ierobežotas līdzekļu un technisko darbinieku trūkuma dēļ. Kultūras fondam saziedotās summas ir gaužām niecīgas pret to vajadzību kalnu, kādu pieteic organizācijas un kultūras darbinieki. Arī prof. P. Lejiņa atkārtotais aicinājums ziedot līdzekļus sabiedriski kultūrālā darba darītāju algošanai līdz šim nav guvis vajadzīgo atsaucību. Tāpēc Dr. A. Karpa ierosinātie plāni kultūras polītikā ir nereāli un pacelti tādos mākoņu augstumos, ka tos īstenot spētu tikai valsts iestādījumi ar lieliem līdzekļiem un algotiem darbiniekiem. Viņa ierosinājums vēlēšanu ceļā no kultūras darbinieku vidus radīt Kultūras padomi kā ideju un norādījumu devēju centrālajām organizācijām, kura tad arī izlemtu, kā sadalāmi Kultūras fonda līdzekļi, bet līdzšinējo Kultūras biroju pārvērst tikai par administrātīvu iestādījumu Kulturas padomes lēmumu izpildīšanai, būtībā arī iezīmē valstisko principu, kurā ir lēmēju un izpildītāju organi. Še tikai piemirsts svarīgais apstāklis, ka šāds izpildorgans var sekmīgi darboties tikai tad, ja tam ir pietiekami līdzekļu un algotu darbinieku kadrs, kas lēmējorgana rīkojumus tūlīt var izpildīt. Naiva ir doma, ka izvēlot Kultūras padomi, par tās lēmumu izpildītājiem tūlīt kļūs līdzšinējie biroju un sekciju vadītāji, vai izdosies sakomplektēt jaunus darbiniekus, kas savā no maizes darba brīvajā laikā spēs izpildīt Kultūras padomes lēmumus. Tas pats sakāms par domu lielākajos latviešu centros radīt no kultūras darbiniekiem komitejas, kas būtu Kultūras padomes direktīvu īstenotājas savā novadā. Gandrīz visi mūsu nacionālās kultūras radošie darbinieki (rakstnieki, mākslinieki, zinātnieki u. c.) cīnās par savu eksistenci, strādājot citu darbu, kādēļ radošajam darbam var nodoties tikai atlikušajā laikā. Šī iemesla dēļ viņi nekādus techniskus organizātoriskas dabas pienākumus lokālās organizācijās vai komitejās negrib uzņemties.

Nenoliedzami, mums ir vecās un arī jaunās paaudzes kultūras darbinieki, kas, ja samaksātu ceļa izdevumus, būtu ar mieru sanākt kādreiz arī kongresos un konferencēs, lai tur paustu savas idejas, debatētu, lemtu un lēmumus nodotu citiem īstenošanai. Bet te jāpiebilst, ka ieteikumu, ideju un plānu mums visus trimdas gadus nekad nav trūcis. Par to var pārliecināties, pārlapojot ALAs 14 aizvadīto kongresu protokolus, kuros redzams, ka vēlmju, ierosinājumu, konkrētu priekšlikumu un kritikas devums arvien bijis daudz lielāks un varenāks nekā kases pārskatos uzrādītais līdzekļu devums ALAs mērķu sekmēšanai.

Pēdējos gados vēl nākuši klāt grandiozi ierosinājumi, kuru realizēšanai uz papīra tiek rēķināti miljoniem dolaru, bet neviens vēl nav atradis burvju līdzekli, ar kuru pie šiem miljoniem tikt. Tiek projektēti kultūras centri, mūzeji, pieminekļi, latviešu ģimnazijas, universitātes un radio kuģi, bet visi šo projektu un ideju ierosinātāji domā, ka to iedzīvināšana piekrīt centrālajām organizācijām. Tādēļ, liekas, pareizs vien būs prāv. N. Trepšas konstatējums, ka trimdā mums ir par daudz ģenerāļu, kas gatavi dot pavēles, bet nav kareivju, kas tās izpildītu.

Nav liela māksla šos „ģenerāļus" saorganizēt citu līdzšinējā darba kritikai un lemšanai, kas jādara, bet dabūt viņus tiešā darba darītāju un līdzekļu devēju rindās, šķiet, nevienam līdz šim vēl nav izdevies.

Esmu sakopojis statistiku par Ziemeļkalifornijas latviešiem, cik katrs aizvadītajos 14 gados ziedojis aprūpei vai citām sabiedriski kultūrālām vajadzībām. Šī statistika, kuru esmu papildinājis arī ar citu „pagastu" skaitļiem, rāda, ka aprūpes un viss sabiedriski kultūrālais darbs balstās uz apm. 37% latviešu, kas dod šīm vajadzībām līdzekļus. Pie tam še ieskaitīti arī tie latvieši, kas 14 gados ziedojuši tikai pāris dolaru.

Atsaucīgākie līdzekļu devēji ir vienkāršā darba strādātāji, kuru izpeļņa nav liela. Turpretī tie, kas pelna vairāk, ziedo mazāk, jo izvērš savu dzīvi greznāk vai iegulda līdzekļus saimnieciskos pasākumos. Bet jaunie akadēmiķi, kas beiguši šejienes augstskolas un stājušies labi atalgotās vietās, tikai retais ziedo. Pārējie atmet tikai tad kādu grasi, ja ir neērti no ziedojumu vācēja izvairīties. Tāpat grūti viņiem „iespiest" kādu ALAs biedru karti vai dabūt ziedojumu Kultūras fondam. Esmu ar daudziem plaši un gari diskutējis par nacionāli kultūrālām problēmām un konstatējis, ka vienai daļai no viņiem trūkst nacionālās pašapziņas, jo šīs zemes augstskolās viņi piesūkušies ar internacionālām idejām un liberāliem uzskatiem tik lielā mērā, ka savas tautas nacionālo kultūru uzskata par ļoti mazsvarīgu.

Ja nu tagad radusies grupiņa jaunās paaudzes akadēmiķu, kas gribētu arī centrālo organizāciju darbu polītiskajā un kultūrālajā laukā izvērst plašāku pēc saviem ieskatiem, tad viņiem būtu arī jāapzinās, ka šo rosmju celšanai centrālo organizāciju kasēs jāieplūst vairāk līdzekļiem arī no jaunās paaudzes akadēmiķiem. Ar kritiku un jauniem plāniem vien šis darbs nav paplašināms. Nepieciešami līdzekļi, tā arī tiešais darbs ierosinājumu īstenošanai.

Centrālās organizācijas savu darbu balsta uz lokālo organizāciju līdzekļu devuma, bet visu latviešu sabiedriski kultūrālo aktīvitāti kopējo mērķu īstenošanai. Tomēr lokālajās organizācijās un draudzēs līdz šim ir gaužām maza jaunās paaudzes piedalīšanās un mazs arī līdzekļu

(Nobeigums 8. lpp.)

LASĪTĀJA VĒSTULE:

SPRAIGĀKU CĪŅAS SPARU

Šis raksts nav uzskatāms par kritiku līdz šim veiktajam darbam brīvības labā, bet vairāk par ierosinājumu domu izmaiņai attieksmē uz turpmāk darāmo.

Demokratija ir saistīta ar katra cilvēka, veselu tautu un pat minoritāšu zināmām pamattiesībām. Demokratija, tāpat kā kristietība, ir ideoloģija, kas izriet no zinātnes un veidojas ar ticību idejai. Bet ar ticību vien nepietiek. Nepieciešami arī darbi,— ne tikai ticības saglabāšanai, bet jo vairāk vēl tās vairošanai un izplatīšanai, lai ticības ideju nenosmacētu citas vitālākas idejas. Ja kāds saka, ka ir pret komūnismu un tic Dievam, bet nekā nedara savas ticības izplatīšanai, tad tas līdzinās demokratijas un Dieva kokam atlūzušam zaram, pa kuŗu iznīcības dīgļi izplatās pa visu ticības dzīvības koku. Ticība prasa misiju.

Latvietis ir saglabājis ticību brīvībai. To pauž un par to cīnās latviešu centrālās organizācijas. Uz to skubina mūsu prese. To pašu dara arī citu komūnistu apspiesto tautu trimdas prese. Šīs balsis, līdzīgi Tālavas taurētāja taures skaņām, aicina tautu ņemt vāli rokā, lai cīnītos virsaiša saskaņotajā vadībā. Bet mūsdienu demokratijā, kuŗā pašlabuma un ērtību nezāle bieži pārņem saprāta un vienības apziņu, šī cīņa nav tik sekmīga, kāda varētu būt.

Centrālo organizāciju iesniegumi, pa pastu sūtīti, nekad negūs tādus panākumus kā delegāciju nodoti iesniegumi. Vispirms, delegācijas var būt īsti iespaidīgas, komplektējoties no dažādu etnisko grupu pārstāvjiem. Delegācijas arī var sniegt iespaidīgākus paskaidrojumus. Bez tam delegācijas pauž drosmi, var radīt jūtamu spiedienu, var atsaukties uz citu atbalstu. Dzīvam vārdam nenoliedzami ir lielāks svars nekā nedzīvai papīra lapai, kaut tā aprakstīta. Delegācijas izdevumi nebūs lieli, ja tās locekļus ar vienu pārstāvi no centra izvēlētos attiecīgajās vietās no personām, kuŗām ir cīņas pārliecība un gatavība, kā to dara dažādās fiziskās un morālās atbruņošanās spiediena grupas. Šai ziņā mums vēl daudz darāmā, it sevišķi Kanadā, kur ir gan balsu politiķi, bet nav idejas politiķu kā ASV, kas vārdos un rakstos deklarējuši savu nostāšanos brīvības ideju pusē.

Mūsu lielajās sanāksmēs, kuŗās aicināti vietējo iedzīvotāju un etnisko grupu pārstāvji, galvenajām runām, vismaz kodolīga atreferējuma veidā, vajadzētu būt vietējā valodā, lai pēc tam nenāktos dzirdēt: „Vienu lietu es sapratu — vārdu Latvija..." Vai tad tādēļ aicinām savās mājās cittautiešus, lai tie tikai vienu vārdu saprastu, ne mūsu problēmas, sāpes un ilgas? Mūsu tautas atgūstamā brīvība ir arī trimdas zemes nākotnes drošības pamats, tādēļ mēs nedrīkstam runāt saviem viesiem nesaprotamā valodā, ja vēlamies viņu sapratšanu un atbalstu iegūt. Teiktais zīmējas arī uz tādiem nacionālās reprezentācijas sarīkojumiem kā dziesmu svētkiem, kuros viesiem jāliek saprast, ka vēlamies būt lojāli savas patvēruma zemes iedzīvotāji, kādēļ jūtam pienākumu paust šīs zemes ideālus, bet vēlamies aizrunāt arī par tiem, kuŗu ideālus kājām bradā. Mums jāpauž vairāk brīvības elementa, jāpauž tā, lai mūs saprastu! Arī atsevišķu mūsu pārstāvju „četracu kontakts" ar vietējām personībām līdzinās piekāpīgai pačalošanai un nav uzskatāms par kaut kādu panākumu. Mums jāapzinās, ka mūsu un arī mūsu kaimiņtautu brīvības ausma nenāks tik drīz, ja savu brīvību nesaistīsim ar citu, lielāku apspiesto tautu brīvību un pasaules drošību.

„Ja rūpes ir īstas, tās nevar beigties ar vienaldzību; jārunā par tiem, kam ļauns nodarīts. Kādēļ gan labi cilvēki aizmirst?" par nacionālsociālismu izsakās rabīns Dr. S. Rozenbergs („Toronto Daily Star", 21. jūlijā). Arī mēs nedrīkstam klusēt par komūnisma ļaunajiem darbiem, kuŗus turpina vēl tagad, gan izsmalcinātākā veidā. Kāpēc gan labi cilvēki to aizmirst?

Ja centrālās organizācijas reprezentē brīvību, tad informācijas organi veic datu sīkāku apstrādāšanu un pasniegšanu vietējiem iedzīvotājiem, sagatavojot un izsūtot rakstus vairumā. Informācijas organi necīnās par ticības saglabāšanu, bet gan par tās izplatīšanu. Šie organi specializējušies politisko ideju un brīvības atgūšanas metožu analizēšanā, tādēļ tiem sniedzams morāls un materiāls atbalsts. Manuprāt, komūnismam vissāpīgākais šobrīd ir paša izvirzītās „imperiālisma, koloniālisma un nacionālās atbrīvošanas politikas iztirzājums, ja vien to pareizi apgaismo un attiecina uz pašu komūnismu.

Mums ne vien jāuzsveŗ, bet jācenšas arī pierādīt, ka Rietumu drošība ir atkarīga no apspiesto tautu brīvības. Pazīstot Kanadas mentalitāti, kas klusē par komūnistu „saldo naida valodu", bet uztraucas par „amerikāņu propagandu", ja noliek priekšā faktus par komūnistu rīcību, metodēm un nolūkiem, vislabākā pieeja informācijas sniegšanā būtu — humors, padarot oponentus par smieklīgiem vientiesīšiem. Komūnisma sadalīto valstu un visu, ne tikai atsevišķu, neatkarību zaudējušo valstu brīvības atgūšana, AN chartas un AN iestādījumu konvenciju lietošana praksē (ne vienpusīgi, kā pašreiz) būs asākais dzelonis komūnisma miesā un Rietumu naīvo liberāļu un demokratisko sociālistu sirdsapziņā. Kaut arī AN debates pašreiz nekā nedotu, mēs varam tās vismaz iespaidot, uzturot brīvības dzirkstis kvēlās oglēs, kamēr tām uzpūtīs vētra, kuŗu, izvairoties no sakāves idejų laukā, izraisīs neatlaidīgie komūnisma „miera" misionāri un tautu pieauguma eksplozija.

Informācijas organu sagatavotajiem un izdotajiem materiāliem vai instrukcijām jānonāk centrālo organizāciju pārstāvju rokās atsevišķajās vietās. Šie pārstāvji var noorganizēt 3—5 vīru šūniņu materiālu izsūtīšanai, piesaistot arī vietējās organizācijas un draudzes un tā samazinot materiālos izdevumus. Var to veikt arī sadarbībā ar citām etniskajām grupām, organizējot akcijas ar kopības raksturu. Šādi lokāli pārstāvji, protams, nevar runāt centra vārdā, bet tikai savā vai to komiteju vārdā, kuŗā ievēlēti. Viņiem nav jāgaida „rīkojumi no augšas" bet jānāk pašiem ar ierosinājumiem. Ja darba pamatā likts vārds brīvība un ja kāds izraudzīts par uzticības cilvēku, tad arī sagaidāms, ka centrs izraudzītās personas rīcībai dāvās vairāk uzticības, jo citādi visu brīvības darbu drīz vien varēs mērīt ar pāris pa pastu no centra izsūtītiem iesniegumiem un dažām „parādēm".

Jebkāda veida brīvība demokratijā ir legāla, kamēr aiz tās nestāv ideoloģija, kuŗas mērķis ir demokratiju graut. Un demokratija saistīta ne tikai ar tiesībām, bet arī ar pienākumu. Arī ar pienākumu iestāties par brīvību, par brīvību visiem! Ja informācijas organi izdod labus materiālus, tad tos jāpieprasa un jāizsūta vairumā. Tas noteikti atmaksāsies.

Kas vērojams pašreiz? Aizvadīti Kanadas latviešu dziesmu svētki bez iespaidīgāka raksta kādā Toronto kanadiešu laikrakstā. Pagājis jūnijs, bez kā būtu manīta kādā lasītāja vēstulē vietējā cittautu presē par baltiešu traģēdiju, klusētot par brīdinājumu visiem. Protams, nav noslēpums, ka šādām vēstulēm reti lemts piedzīvot publicēšanu, kaut arī tiktu iesūtītas. Vai arī šai ziņā delegācijas pie vietējo laikrakstu izdevējiem nevarētu būt atrisinājums? Vai ir vismaz mēģināts? Un kādēļ gan „labi cilvēki aizmirst" sūtīt vēstules pēc publicētajiem paraugiem vietējām personībām ar iespaidu garīgajā un laicīgajā dzīvē? Kādēļ tik maz pasūtina un izsūta BTFK izgatavoto „Manifesto" vai ieteikto kanadiešu lojālistu kustības „Declaration"? Cik mūsu pašu demokratu pasūtījuši šo izdevumu? Un cik mūsu ticīgo izpildījuši savu „ārmisijas" pienākumu, informējot ārpus savas dievnama mūŗiem vietējos iedzīvotājus par baznīcas stāvokli un ticīgo apspiešanu zemēs aiz dzelzs priekškara? Vai būtu daudz prasīts, ja ikviens mākslinieks nodotu lietošanā tiem, kas manifestē par ideāliem, kuŗus rietumnieki uzskata par demokratijas un brīvības neatņemamu sastāvdaļu, ne jau vērtīgu un

(Nobeigums 6. lpp.)

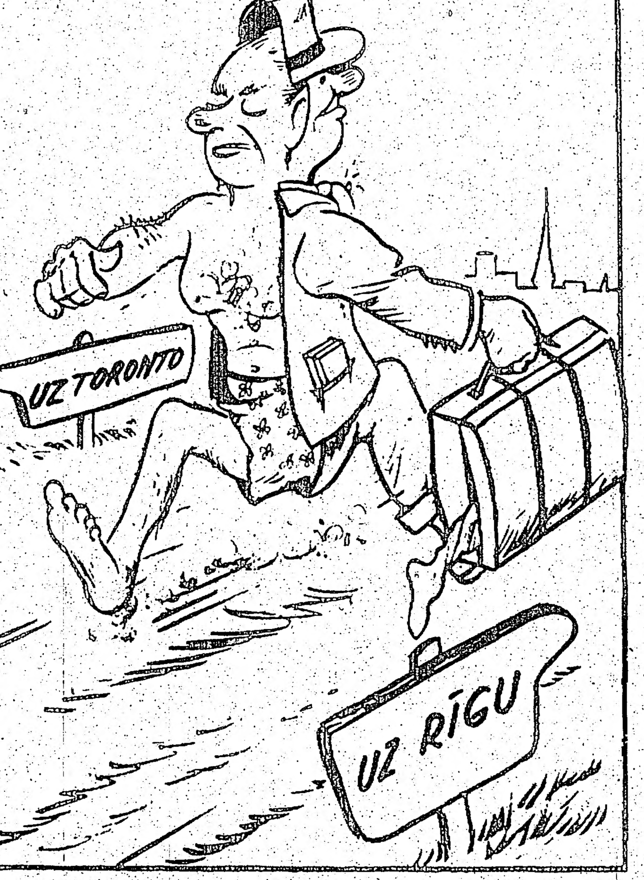

Rīgas apciemotāji saviem radiem un draugiem atstājuši visu, kas pie rokas un mugurā.

Ar smagu koferi uz Rīgu, ar pliku ādu pa diegu...

Ed. Keiša humors LA

LATVIJA

69. N-RS. SESTDIENA, 1965. GADA 28. AUGUSTS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTŌ.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3339;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Žanis Zentiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

Kas mums būtu jādara

Lai ietekmīgi apkaŗotu Pad. savienības komūnismu, vairs nepietiek ar pieredzi, kuŗu paši esam guvuši, jo tā ir 20—25 gadus veca. Kaut komūnisms ir novecojusi un diezgan sastingusi dzīves filozofija, tomēr arī tajā notiek pārmaiņas, lūzumi un citas parādības, kuŗas jāpārzina, lai sekmīgi cīnītos par mūsu dzimtenes atbrīvošanu. Pad. savienībā gandrīz pilnīgi no politiskās skatuves nogājusi vecā komūnistu paaudze, kas personīgi bija piedalījusies oktobŗa varas sagrābšanas operācijās un sekojošajā pilsoņu kaŗā. To aizstāj t. s. „vidējā paaudze", kas „slaveno oktobŗa revolūciju" vairs neatceras no personīgās pieredzes un — kas vēl svarīgāk — visumā baudījusi daudz labāku izglītību nekā „veco boļševiku" paaudze. Tāpēc komūnists šodien ir izsmalcinātāks nekā agrāk, reizē arī bīstamāks brīvībai, jo daudz kas mainījies komūnistu taktikā. Bet šīs kustības gala mērķis ir un paliek visas pasaules pakļaušana komūnistu partijas verdzībai. Neviens, lai kur arī tagad būtu atradis patvērumu, nevar rēķināties tādā gadījumā pasargāties no komūnistu varas, jo nebūs vairs kur bēgt...

Tāpēc mums visiem jāizglītojas un jācenšas iegūt ziņas par komūnistu darbību un nākotnes nolūkiem, lai varētu tos paziņot arī tiem, kas vai nu nevērības, vai vienkāršas kārtības dēļ domā, ka ne viņiem, bet gan kādiem mistiskiem „citiem" ir pienākums cīnīties pret šo sarkano Sibirijas mēri. Tāds uzskats ir vairāk nekā maldīgs. Brīvā pasaule līdz šim pārāk maz darījusi komūnisma mēŗa apkaŗošanai, un katram kam brīvība ir mīļa, ir svēts pienākums apkaŗot šo lipīgo sociālo mēri, lai tas par jaunu mūs nespētu sagrābt savās ķetnās...

Mūsu laikraksts no savas puses ar iespējami plašu informāciju politiskos jautājumos un grāmatu apskatiem (apskatot īsumā galvenokārt tās grāmatas, kas sarakstītas par komūnismu), ir darījis savu pienākumu un turpinās to darīt, bet lasītāju atbalsts un palīdzība šai darbā ir visai augstu vērtējama. Mūsu grāmatu apskati galvenokārt domāti ne tikai tādēļ, lai lasītāji šos izdevumus iegādātos, bet arī lai tos sistēmatiski pieprasītu bibliotēkās, panākot, lai tās minētās grāmatas uzņemtu savu grāmatu skaitā un tā pavērtu tām ceļu arī uz citām lasītāju aprindām. Lasot un ieteicot citiem lasīt šādas grāmatas, mēs dzīsim naglas komūnisma ideoloģijas zārkā...

A. Kalns

ĀRPUS „TAUTU CIETUMA" MŪRIEM

Viktor Nekrassow „Auf beiden Seiten des Ozeans", Deutsche Verlags-Anstalt GmbH izdevums, 159 lp.

Autors ir krievu rakstnieks un architekts, kas publicējis savus ceļojuma iespaidus „ārpus tautu cietuma" krievu žurnālā „Novij Mir" un izpelnījies 1963. g. martā Chruščova publisku nopelšanu, tad savus grēkus nenožēlojis, bet 1963. gada 21. jūnijā saņēmis jaunus uzbrukumus partijas centrālkomitejas plenārsēdē: „Kāds zināms rakstnieks, Viktors Ņekrasovs, kuŗu personīgi nepazīstu, kaut gan viņš ir partijas biedrs, ir zaudējis komūnistu visdārgāko mantu — uzticības apziņu partijai..." Recenzenti šo grāmatu uzskata par ievērojamāko, kas pēdējā laikā parādījusies atklātībā. Tāpēc arī minētais vācu apgāds, kas uzmanīgi seko šādām parādībām, to publicējis vācu tulkojumā. Mums interesanti iepazīties ar izglītota Pad. savienības autora novērojumiem brīvajā pasaulē, kad tam izdevies to pirmoreiz skatīt paša acīm.

AKL

LILIJA ZARIŅA

SARKANĀ MIGLA

ATMIŅAS

Eduarda Vingra viņete un ilustrācijas

(27. turpinājums)

„Mīļais Dieviņ, piedodi man visus grēkus," padodamās nenovēršamajam liktenim, sāku pie sevis murmināt lūgšanu, lai nebūtu vairs jādomā par gaidāmo. Esmu bieži bijusi nepaklausīga tēvam un mātei, arī skolā esmu vairākas reizes bijusi negodīga, — tā, piemēram, ētikas stundā pie mācītāja Romāna špikoju, jo nebiju uzdoto sagatavojusi, bet matēmatikas stundās špikerus sūtīju citām, kas taču arī negodīgi. Jā, ir man arī vēl citi grēki, tikai nespēju visus uzreiz atcerēties, jo krieva cirvītis tik neatlaidīgi dārdina durvis. „Mūsu Tēvs debesīs... Atpestī no visa ļauna..." Pēdējo lūgumu atkārtoju atkal un atkal.

„Vodka, sukinsin, j . . . ." ieskanas atkal aiz pieliekamā durvīm virtuvē. Cirtieni uz brīdi aprimst, dzirdu vienīgi guldzienus un apmierinātam dzīvniekam līdzīgus īdienus. Kā liekas, krievs uz bufetes atklājis atvērto pilno vodkas pudeli, kas tur nolikta pa rokai galda krājuma papildināšanai. Nu notiek iestiprināšanās, bet tad? Kas pēc tam?

Pēkšņi atskan stiklu šķindoņa, smaga kritiena būkšķis, tad plīst atkal stikli. Varu tikai iedomāties, ka saplīsis bufetes durvtiņu stikls un iztukšotā pudele, krievam vairs nespējot kājās nostāvēt un kritot. Vēl viens ierēciens, daži nesakarīgi vārdi, tad dzirdami vairs tikai krieva smagie elpas vilcieni un krākšana.

„Mīļais Dievs, es Tev pateicos!" dziļā atvieglojumā un pateicībā nomurminu pie sevis.

* * *

Sēžu Olgas istabā uz dīvāna un raugos draudzenē. Kā divi nevarīgi putnēni, kas izmesti no ligzdas, — iedomājos sevi.

Jūtos ļoti veca un piedzīvojusi. Pagātne palikusi kaut kur ļoti tālu un kļuvusi nereāla, nākotne... Nākotnes nav.

Es neesmu vairs es, — tā pati Lita, kas ķīmijas stundās kādreiz skaitīja formulas H_2O, HNO_3, H_2SO_4 . . . mācījās loģiku un ētiku . . . lasīja Ibsenu un pacilāti atkārtoja: „Idejas dēļ visu, kaut dzīvību!" . . . kas rēķināja uzdevumus ar daudziem nezināmajiem . . . Tā neesmu vairs es, kas kādreiz ar draudzeni Karīnu skraidīja pa Jelgavas ielām, abas noreibušas no pirmajiem saules stariem un prieka pilnās sirds ātrajiem pukstiem. Nē, es neesmu vairs es! Tā tur, pagātnē, tā bija cita Lita, kas prata smieties un raudāt no sirds. Es to vairs nepratīšu. Esmu nenotikušo pārdzīvojusi kā notikušu, jūtos no tā tik bezgala nogurusi, tik piedzīvojusi . . .

Dzīvoklī vairs nav ne Roberta, ne krievu. Visi prom. Roberts esot Olgai parādījies dvieļiem notītu galvu. Esot tik slims . . . Kas te noticis? Nekā neatceroties. Laikam būšot bijis par daudz iedzēris. Visu to viņš tomēr runājis pārāk lielā laipnībā, kas Robertam nav parasta. Tātad — tādai vajadzējis būt viņa atmaksai par svainienes un īrnieces nepaklausību, vismaz par sākotnējo pretimrunāšanu! Arī visu durvju pazudušās atslēgas šorīt atradušās — uz gaiteņa loga palodzes, kur nekad nav stāvējušas. Bez tam Olga domā, ka Roberts nemaz neesot bijis pārāk piedzēries, jo manījusi, ka svainis bieži savas glāzes saturu izlējis lielās palmas podā, kas atradies tam aiz muguras.

Kad esmu savu nakts pārdzīvojumu izstāstījusi, Olga sēž sakniebtām lūpām. Viņas seja pavisam bāla.

„Kad gaitenī izšķīrāmies," sāk stāstīt nu Olga, „gribēju uz mirkli pavērt zēnu istabas durvis un paskatīties, vai mazie mierīgi guļ. Tu jau zini, ka māte ik brīdi domās ir pie bērniem. Durvis bija aizslēgtas, bet atslēgas neredzēju — ne tā bija pakarināta parastajā vietā, ne citur tuvumā. Pieņēmu, ka tu esi bērnus ieslēgusi, lai tos nejauši neuzmodinātu un nenobaidītu kāds iemaldījies krievs. Tad steidzos savā istabā. Arī manu durvju atslēga bija pazudusi. Krāsns kruķi aizspraužot aiz durvju roktura tā, lai gals atspiestos pret sienu, ieeju nosprostoju, gan vienīgi pret normālu durvju vērēju. Bet tie bija divi iekāres pilni krievi, kas pleciem metās pret durvīm."

„„Uu viņi . . . ienāca?" tikko spēdama elpot, pārtraucu stāstītāju.

„Ienāca. Un rijīgāki par plēsīgiem zvēriem stāvēja manas gultas priekšā. Viņu skatieni, nesaudzīgi un kārīgi, urbās manī. Ā golubčik, nu es tevi dabūšu! — viens iesaucās un tuvojās man. Manī nebija ne domu, ne jūtu. Viss šķita kā bezgalīgs tukšums, vienīgi ausīs skanēja pašas dobjie sirds puksti. Kaut kā prātā iešāvās pašas vārdi, kuŗus teicu tev kādā sarunā, ka gribētu dzīva palikt arī tad, ja tas notiktu, ka gribētu turpināt dzīvot savu bērnu dēļ, kuŗiem esmu vajadzīga. Tā atbildēju krievam: jā, nāc un ņem mani . . . Dieva vārdā."

„Tā tu teici?" es aizrijos ar ieelpoto gaisu un tvēru pie kakla. „Tu vienkārši teici, — ņem mani? Un viņi?"

„Vispirms neticēja, ka pareizi dzirdējuši. Maita, kuņa, tu gulēsi ar mani? — krievs neticīgi jautāja. Jā, gulēšu ar tevi, gulēšu ar jums abiem, — atteicu. Tas krieviem likās par daudz. To es vēl neesmu piedzīvojis, — iesaucās pirmais iekārotājs, — ka kāda pati grib ar mani gulēt . . . Visas tikai kliegušas, brēkušas, bet tu pati gribi ar mani, ar mums abiem gulēt? Tu neraudi, nevaimanā? Riebīga sieviete, — kuņa! Te kaut kas slēpjas! — un krievs nospļāvās, tad pagriezās pret otru: viņai kaut kas aiz ādas; tādu bābu es pirmo reizi . . . Riebīga, velns tavu māti . . . Un abi, bailīgi apkārt skatīdamies, atmuguriski atkāpās uz durvīm, neatkārtojami lamājās un lādējās, būdami pārliecināti, ka te viņiem sevišķas lamatas izliktas. Tā krievi atstāja ne vien manu istabu, bet tūlīt arī dzīvokli," savu piedzīvojumu beidz stāstīt Olga. Bija noticis patiešām brīnums.

Brīdi klusējusi, viņa cenšas jautājumu izbeigt un visu notikušo pagātnes aizmirstības putekļiem atdot ar nobeiguma paskaidrojumu:

„Šorīt Roberts ar grūtībām uzstutēja uz kājām prokuroru un to, kas gulēja virtuvē uz grīdas."

„Pateiksimies Dievam, ka mums rūgtais bikeris pagājis garām, un nerunāsim vairs par šo Roberta nelietību nakti," manus plecus apņēmusi, saka Olga. Un es jūtos jau atkal labāk.

* * *

Sēžam uz jau labi pazīstamajām lāviņām leģionāru pagrabā. Telpā valda klusums. Olga tikko izstāstījusi īsos un aprautos vārdos Andrejam un pārējiem aizvadītās nakts notikumus mūsu dzīvoklī. Neviens nekā nejautā, bet var just, ka visi savās domās un katrā elpas vilcienā dzīvojuši mums līdz. Tie taču ir pašu puiši, kas nākuši no Latvijas laukiem un sētām, kur vēl pastāv jēdzieni godīgs - negodīgs, tīrs - netīrs, cēls - zemisks . . .

(Turpinājums sekos)

Daugavas Vanagu Mēnešraksts Nr. 3

Ja DV organizācijas žurnāla Amerikas kontinentā izdotajā 3. burtnīcā kāds lasītājs vēstulē redakcijai attieksmē uz abiem iepriekšējiem numuriem pamato, ti atzist, ka klišeju nospiedums ir zem katras kritikas un tik neticami vājas kvalitātes bildes vēl neesot redzējis, tad pēc 3. numura izšķirstīšanas jāatzīst, ka šai ziņā panākts milzīgs uzlabojums. Ja abi iepriekšējie numuri vēl iznāca techniski vājā apdarē, tad par 3. numuru to vairs nevar sacīt. Tā vietā ar prieku jāuzsver, ka žurnāla izdevējiem techniskās problēmas beidzot izdevies atrisināt, jo žurnāla izskats, arī bildes, tagad pilnīgi apmierina.

Izdevums lasītājus jau sasniedzis, tādēļ nav nozīmes šai apskatā tuvāk pakavēties pie satura. Arī tas visumā apmierina, par to varētu daudz laba teikt. Bet liekas, pašam žurnālam un arī tā redakcijai būs vairāk pakalpots, ja pakavēsimies pie jautājumiem, kuros vēl gribētos redzēt maiņas vai uzlabojumus. Tādēļ lūgts šo apskatu nepārprast — tas nav domāts vienīgi kā kritika un pēlums, bet, pakavējoties vairāk pie trūkumiem, sacītais domāts kā ierosinājums, varbūt arī kā norādījums, ja redakcija vēlas tādu pieņemt, bet katrā ziņā kā labas gribas apliecinājums palīdzēt veidot DV organizācijas žurnālu vēl labāku.

Līdzīgi abiem iepriekšējiem, arī 3. numura saturs ir izteikti literārs. Stāstiem, teiksmām, dzejoļiem, apcerējumiem, recenzijām, fragmentiem, atmiņu stāstījumiem un citam, ko var pie literārās daļas pieskaitīt, veltīta vairāk nekā puse telpas. Kamēr žurnāls iznāca Eiropā, literārā daļa atradās it kā pabērna lomā, kādēļ par šo uzlabojumu lasītāji noteikti priecāsies. Bet — DVM tomēr ir DV organizācijas izdevums, kura uzdevums ir ne vien vienot biedrus kontinentos, bet arī dokumentēt organizācijas dzīvi un darbu. Tagad jāsaka, ka pievēršoties gandrīz vienīgi literātūrai, novārtā palikusi ideoloģiskā puse un dokumentācija. Pēdējai vairs tikai gadījuma raksturs, vērtība maza. Katrā ziņā gribētos turpmāk lasīt vairāk par organizācijas idejisko un praktisko darbu. Tāpat gribētos redzēt vairāk uzņēmumu tieši organizācijas dzīvei veltītajā daļā. Samērīgāks satura iedalījums žurnālam nāks tikai par labu, jo pašreizējā veidā tas vairāk atgādina „Ceļa zīmju" reprodukciju nekā DV organizācijas žurnālu.

Liekas, ka nodaļai „Mūsu dzīve" izvēlēti nepareizi raksti. Tajā, manuprāt, nemaz neiederas apraksts par ceļu uz Klosterkalnu, arī atmiņas par vasaru Neiengamā ne. Nodaļas virsraksts vairāk prasa rakstus par organizācijas pašreizējās dzīves un darba nozīmīgākajiem un spilgtākajiem notikumiem, ne atmiņas, kurām būtībā nav nekā kopēja ar „mūsu dzīvi". Tādēļ šo nodaļu 3. numurā vairāk jāuzskata par literārās daļas piedēkli — izskaņu un pāreju uz žurnāla beigu trešdaļu, kuru varētu apzīmēt par chroniku.

Lielāku samērību derētu ievērot arī atsevišķo rakstu garumā, vadoties no notikuma nozīmīguma. Pašreiz iespaids, ka žurnāls arvien vairāk kļūst par ASV vanagu saimes dzīves dokumentētāju, ne visas plašās organizācijas. Lai sacītajam par piemēru noder fakts, ka DV centrālās valdes sēdei veltīta tikai nepilna lappuse, turpretī ASV delegātu sapulcei 7 lappuses ar 4 bildēm! Tā vairs nav pielaujama samērība. Pat DV Milvoku apvienības dzīvei piešķirtas gandrīz 2 lappuses, kaut tā neapšaubāmi mazāk nozīmīga nekā CV sēdes gaita un lēmumi. Tāpat Vācijas delegātu sapulcei dotas gandrīz 2 lappuses. Te nu patiešām jābrīnās, cik maznozīmīga redakcijas acīs bijusi organizācijas augstākās instances sēde.

Ja līdz šim skarti jautājumi, par kuriem lasītāji var būt dažādās domās un teiktajam arī nepiekrist, tad valodas un iespiedkļūdu jautājumā domstarpības nevar būt. Še žurnāls klibo visvairāk. Valoda noteikti jāuzlabo, un redaktoriem jāliek pie sirds tomēr atzīt un neignorēt latviešu valodas gramatiku. Rūpīgāk papētījot Nr. 3, liekas, ka tas it kā sastāv no divām neatkarīgām daļām — t. s. literārās daļas un atlikuma. Skaidri redzams, ka katrai savs redaktors, kurš manuskriptus rediģē pēc atšķirīgiem principiem un gramatikas. Bet — vai katrai daļai arī savs korrektors? Tā mazākais liekas, ja ievēro, ka literārajā daļā iespiedkļūdu nesalīdzināmi mazāk nekā žurnāla beigu daļā. Visumā iespiedkļūdu nesamērīgi daudz, kādēļ korrektoram vai korrektoriem būtu liekams pie sirds rūpīgāk medīt kļūdas un vairāk pacensties.

Īpaša „nodaļa" ir svešvārdu — personu un vietu - nosaukumu rakstība. Protams, tieši šai ziņā visa mūsu trimdas periodika grēko, jo daudzi vienkārši atsakās ievērot latviešu gramatikas noteikumus. DVM redakcija, liekas, tomēr grēko visvairāk, jo svešvārdu rakstībā atrodamas visas iedomājamās variācijas, pat visabsurdākās un neiespējamākās! Pat viena autora rakstā sastopami dažādi rakstības principi... Ja nu tiešām ir tā, ka DVM redakcija nebūtu pārliecināma vadīties no gramatikas prasībām, tad derētu vismaz konsekvence, lai nebūtu tā, ka vienas personas vārds vietām rakstīts vienā rakstībā, citur pavisam citādi.

Kad žurnāls izlasīts un vēlreiz atšķir vāka aizmuguri, atklājas maza mistika, kurā skaidrību, liekas, vēlētos vismaz izdevuma līdzstrādnieki, jo lasītājiem tas mazāk svarīgi. Ir zināms, ka DVM redakcijas sekretārs A. Zaļinskis, kas praktiski bija arī galvenais redaktors, kuram iesūtāmi visi manuskripti, pēc 2. numura iznākšanas atteicies no pienākumiem un 3. numura veidošanā vairs nav piedalījies, kaut viņa vārds redaktoru sarakstā joprojām lasāms. Kas stājies viņa vietā? Kas bijis 3. numura sagatavošanas vadītājs? Manuskriptu iesūtīšanai uzdota jauna adrese, bet nav minēts, kam ir šī adrese. Kālab šāda noslēpumainība? Liekas, ka nemaldīšos pieņēmumā, ka 3. numura literāro daļu rediģējusi I. Gubiņa, bet pārējo R. Čaks. Kāds bijis abu kontakts un sadarbība, grūti spriest, bet rodas iespaids, ka abi darbojušies gandrīz vai patstāvīgi Tas žurnāla saturā redzams, tāpat kā vadītājrokas trūkums valodas jautājumos.

Beigās vēl maza piezīme, kas tāpat nozīmīga žurnāla līdzstrādniekiem. Presē parādījās ziņa, ka DVM koprediģēšanu kā galv. redaktors ar 4. numuru uzņemsies A. Vinčels, kuram turpmāk iesūtāmi arī manuskripti. Šis plāns tomēr nav īstenojies, jo neizdevās radīt apstākļus, kas ļautu A. Vinčelam šo pienākumu uzņemties. Tādēļ viņam DVM domātie manuskripti nav sūtāmi, bet gan uz 3. numurā minēto adresi. Reizē ar to, liekas, joprojām nenokārtots palicis jautājums, kas būs žurnāla turpmākais praktiskais vadītājs.

Zigurds Zaigums

SMELDZ VECA BRŪCE — *Edvarts Tūters*

Smeldz veca brūce, ko sen guvu,
Kad gājām jaunu valsti paust.
Tas laiks vēl sirdij tuvu, tuvu,
Un neaizies tas mūžam snaust . . .

Tās dienas skaistas bij un ašas —
Daudz, daudz kad iekārot sirds drīkst;
Pat nāve bijās mūsu dvašas,
Kas cīņā spēja laurus šķīst.

Tās dienas man vēl spēku dala,
Kā mīlas rokas pasniegts zieds;
Sirds ir ar mieru sākt no gala
To laiku, daudziem šķiet kas bieds.

Ko toreiz mēs tik kāri slāpām
Un kas vēl dārgs man šķiet arvien,
Šī laika dendijiem un plāpām —
Vairs sirdis mīlai nesasien.

Viesos pie Z. Juršēvska

Iegriežoties Kanadas nacionālajā izstādē, bija liels prieks vērot latviešu mākslinieku un daiļamatnieku panākumus. Atzinības raksti, godalgas.

Šinī zemē, kur konkurence visās nozarēs ir liela, nav viegli izpelnīties godalgas. Un katra latviešu mākslinieka panākums ceļ Latvijas vārdu vairāk nekā skaļas runas.

Apciemoju mākslinieku Zigfrīdu Juršēvski viņa darbnīcā 1425 A Bloor St. W. Šogad viņš vilcis „lielo lomu". — viņa skulptūra mālā „Lācis" izpelnījusies Kanadas nacionālajā izstādē augstāko godalgu, tā saucamo CNE Canadian Award (100 dol.), kuru katru gadu piešķir par labāko darbu lietišķā mākslā. Bez tam, viņš ieguvis pirmās godalgas par abstraktu skulptūru „Galva" un par dekoratīvu grupu „Pudeles", bet 3. godalgu par vāzi ar sarkanu kapara glazūru.

Šis gads māksliniekam bijis panākumiem bagāts jo nesen vienu viņa skulptūru iegādājās Rodman Hall mākslas galerija Sv. Katrīnās pastāvīgai kolekcijai. Bez tam arī dziesmu svētku izstādē viņa darbi ieguvuši godalgas.

Savās skulptūrās Z. Juršēvskis lieto īpatu techniku,— viņš tās veido ar podnieka virpas palīdzību. Viņa darbi saista ar klasisku vienkāršību, labu kompozīciju un formas izpratni. Nekā liekā, nekā par daudz, nekā par maz. Z. Juršēvska skulptūras skatāmas no visām pusēm, kas prasa no mākslinieka lielu technisku varēšanu un meistarību uzdevuma risināšanā. T. Ķikauka par Z. Juršēvska darbiem ir teicis: „Viņš ir apbrīnojami nekļūdīgs — nevienā darbā neredz kādu kompromisu — lētu efektu vai aizlāpījumu."

Zigfrīds Juršēvskis ir liepājnieks, ilgus gadus vadījis keramikas darbnīcu Liepājas lietišķās mākslas vidusskolā. Viņa darbi „iet tautās" jau tepat 30 gadu. Kā latviskās keramikas meistaru viņu pazīst gandrīz katrs.

Pēdējā laikā Z. Juršēvskis pievērsies arī tīrai mākslai — skulptūrai. Panākumi nav izpalikuši. Viņš reprezentējis Kanadu 1960. gadā starptautiskajā keramikas izstādē Vicenzā, Itālijā, sakrājis prāvu skaitu godalgu un atzinības rakstu. Arī Kanadā viņš nav atmetis skolotāja gaitas, vadījis seminārus dažādās Kanadas pilsētās, kā arī apmāca dažādu tautību audzēkņus savā studijā.

Juršēvskis ir mākslinieku apvienības valdes loceklis.

J. Ligers

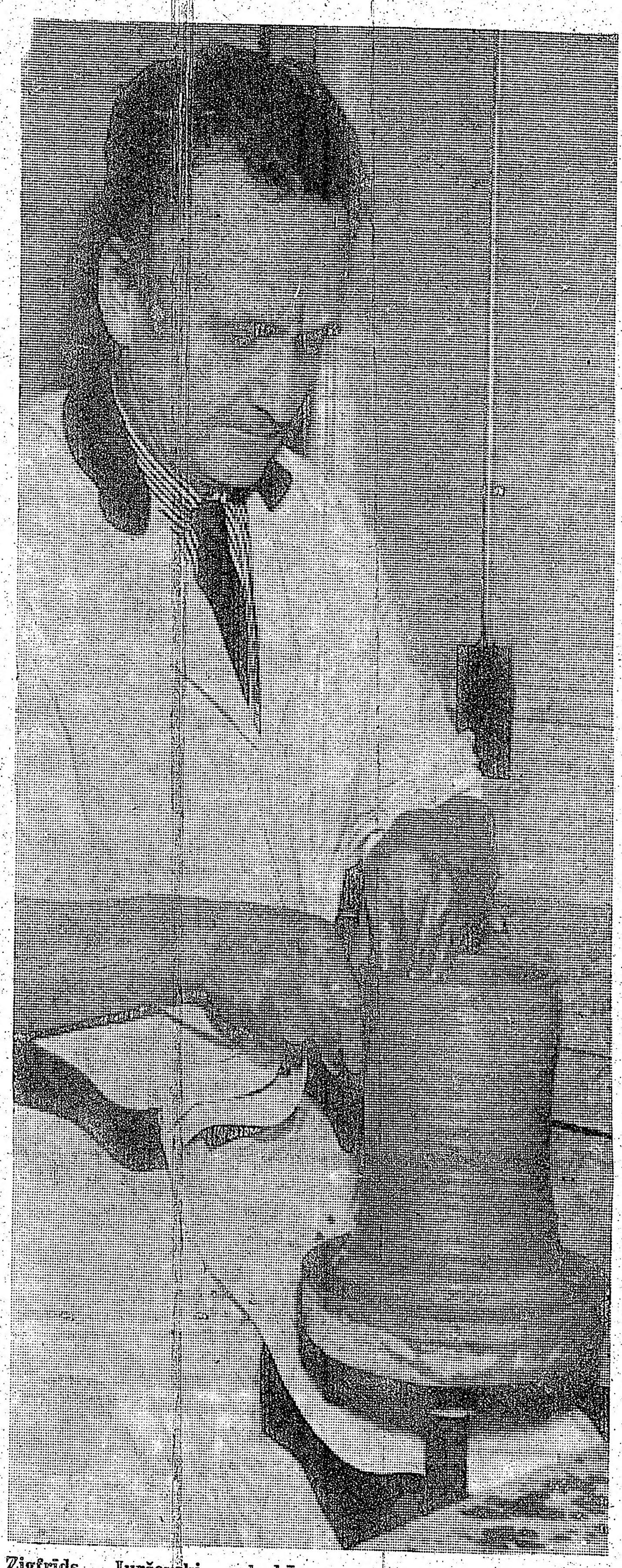

Zigfrīds Juršēvskis darbā. Foto: J. Ligers

„Zeme un jūs"

Patriotisku dzejoļu veltījums dzimtenei Latvijai un tās varoņiem saukties „Zeme un jūs," kas būs pirmā dzejoļu grāmata pazīstamajai rakstniecei un folkloristei Birutai Senkēvičai. Dzejoļu krājums bija sakārtots jau Latvijā, bet, sakarā ar tās atstāšanu un bēgļu gaitām, palika neizdots. Tā zudumā gājuši arī visi toreizējie manuskripti. Jaunajā krājumā, ko jau tuvākā laikā izdos Druvas apgāds Toronto, bija sakopoti B. Senkēvičas trimdas laikā rakstītie dzejoļi, kas daļēji jau parādījušies periodikā.

Dzejoļu tekstus rakstā, vāku zīmējumu un grāmatas māksliniecisko apdari sagatavo Ontario mākslas kolledžas beigusī Maija Vilciņa; grāmatas iespiedums paredzēts ofseta technikā.

R. N.

ROMĀNS

(84. turpinājums)

—Gan tie zina, ka viņiem jācīnās par savām dvēselēm: Adonja, viņi teiks, ir ciets un spēcīgs vīrs, tāpēc viņš pārlauzīs mūsu sprandus itin kā lauž sausus skalus. Tāpēc darīsim tā, lai viņš iekrīt mūsu slazdā, kur mēs to nomaitāsim... Tad mēs sev par ķēniņu darīsim Batšebas zēnu Sālamanu. Tad tie, kas valdīs Sālemā, būsim mēs, jo Sālamans vēl ir bērns, bet bērnam ir bērna prāts. Un tad nu šie vīri, nevērodami ne tiesu, ne taisnību, valdīs par ješurunu. Tie atļaus par dāvanām pārcelt robežas un izlaupīt ganāmos pulkus. Tie neredzēs, ka top aizvests bāriņa ēzelis un apķīlāta atraitnes govs. Tie arī nogrūdīs no ceļa nabagus, tā ka visiem bēdu ļaudīm būs no tiem jāapslēpjas un jāguļ kailiem bez drēbēm...

Šos savus biedinātājus nākotnes pravietojumus Joābs atkārtoja Adonjam arī nākamajās slepenajās sastapšanās reizēs, zīmēdams jo tumšu ješuruna nākotnes ainavu, ja par ķēniņu kļūtu jaunais Sālamans. Klausoties šais drūmajos stāstos, Adonjā jo dienas jo vairāk nobrieda ilgas pēc varas, ar kuras palīdzību vajadzēja pārveidot ješuruna dzīvi. Reizē ar to viņā auga arī jo lielāks naids pret Josafātu Aķilūda dēlu un tā biedriem virsniekiem, kas, slēpdamies kanclēra ēnā, gribēja viņu atvairīt no valdnieka sēdekļa.

— Es pacelšu pret šiem vīriem savu elkoni,— Adonja biedinādams solījās,— un tāpat kā bula laiks aizņem sniega ūdeņus, tāpat es izputināšu šo vīru dvēseles, bet miesas atdošu par gardumu tārpiem kā sapuvušu koku...

— Tu darīsi pareizi, ak Adonja,— Joābs to pamudināja arvienu no jauna,— jo tā ir netaisnu varas darītāju alga, ka tie izput pīšļos un to drēbes un manta top par mēsliem... Un tev nebūs aizmirst arī šo vīru sievas un bērnus, bet gādāt, lai arī pār tiem nāk tavs zobens un tie nokļūst kapā, jo tad nebūs neviena, kas par šiem negantniekiem raudās un žēlosies...

Tā Joābs centās sadusmot un nokaitināt Adonju, lai tas kļūtu ciets un nežēlīgs pret saviem pretiniekiem.

Tai pašā laikā Adonja slepeni pulcināja ap sevi vīrus, kas tāpat kā viņš pats un Joābs, ienīda kanclēru un tos galma ļaudis, kas turējās pie tā. Šādu slepenu kanclēra pretinieku bija ne mazums un tie labprāt uzklausīja Adonjas vārdus. Tie pulcējās Adonjas muižā, kur viņš, uzdodams tos par saviem strādniekiem, slepeni apmācīja cīnīties ar zobenu un citiem kaujas ieročiem. Bija svarīgi, lai šo vīru pulks būtu ne vien labi apmācīts, bet lai tas arī skaitā pārsniegtu krētu un plētu pulkus.

Lai dabūtu savā pusē vecajos, kam bija teikšana par pilsētas vārtu apsargāšanu, Adonja, teikdams par iemeslu savu aitu cirpšanu vai lauku un dārzu ražas ievākšanu, rīkoja dzīras, kur tos godināja un cildināja kā savus draugus.

Ar slepeno ziņotāju palīdzību Adonja sekoja ķēniņa ikdienai un tā veselības stāvoklim, lai zinātu, kad pienāks īstais brīdis, kad viņš varēs parādīt sevi visai tautai kā nākamo valdnieku. Joābs un otrais augstais priesteris Abjatārs bija Adonjas tuvākie padomnieki.

Slepenie Adonjas ziņotāji bija labi apmācīti un izsekoja ikkatru ķēniņa soli. Tie ziņoja, kādi cilvēki ķēniņu katru dienu apmeklē un par ko tie ar viņu runā. Diezgan bieži ziņojumiem bija šāds saturs:

— Ķēniņa namā ap viņa krēslu pulcējas Tīrus akmeņkalēji, dārgu koku galdnieki, zelta un sudraba kalēju un lējēju meistari, tāpat kā vilnas un linu audeklu audēji, krāsotāji un izrakstītāji un ķēniņš tiem rāda un stāsta, kā tiem savi darbi jāizstrādā, lai tos varētu izmantot Jehovas namā...

Bet dažreiz ziņojumi skanēja šādi:

— Ķēniņš guļ gultā un par to rūpējas jauna sieva, ko kanclērs Josafāts pircis krētu zemē. Tā ir mīlīga kā stirna un daiļa kā kalnukaza. Kad tā apkopj ķēniņu un pieglaužas tā krūtīm, viņš aizmirst savu nevarību un tā prāts ielīksmojas. Viņš tad pavēl tai pūst stabuli un, tajā klausoties, ķēniņa spēks atjaunojas, ka viņš var piecelties no gultas un sākt savus dienas darbus...

Kā to ziņotāji vēstīja, tā tas arī bija. Abišagas skaistuma un stabules spēles savalgots, ķēniņš dzīvoja kā sapnī, kā rēgainā pasaulē, pār kuru kā kāda nezemes ēna klājās Jehovas nākamā nama spožums. Kādus plānus kaļ viņa dēls Adonja vai kanclērs Josafāts Aķilūda dēls, ķēniņš nedomāja.

26

Kā paradis, Josafāts Aķilūda dēls ieradās pravieša Nātana mājā it kā nejauši, it kā garām iedams, lai pravietis neiedomātos, ka ir kanclēram vajadzīgs, bet lai pieņemtu apmeklējumu kā laipnības parādījumu. Kanclērs atrada pravieti iedziļinājušos ļoti nopietnā pasākumā — kā ķēniņa darbu vēsturnieku. Ķēniņa rakstītāja Zaurus palīgs Zejus, sēdēdams pie pravieša kājām, uzmanīgi iezīmēja iedzelteni ģērētā kazādas virsmā Nātana stāstījumu par Derības telts iekārtu, kāda tā bijusi saskaņā ar Mozus likumiem un vēlākiem ķēniņa papildinājumiem. Patlaban pravietis skaidroja Zejum Derības telts sargu sistēmu, kas bija visai sarežģīta. Tāpēc jaunā Zejus piere bija savilkta dziļās grumbās. Tas rādīja, ka viņš tikai ar pūlēm spēja sekot pravieša stāstījumam. Un tiešām, tā nebija nekāda vieglā lieta, jo vārtsargu vien jau bija divi simti un divpadsmit vīru! Tagad tos dēvēja par sliekšņu sargiem. Lietu vēl vairāk sarežģīja tas, ka šie vīri nedzīvoja Sālemā, bet lauku ciemos un mazajās pilsētiņās un tiem bija jāmainās ik septiņās dienās. Tos pārzināja četri augstāki virsnieki, kas pastāvīgi uzturējās Derības teltī, arī naktīs. Tie vakaros noslēdza telts ieejas, bet rītos ar saules lēktu tās atdarīja. Ikvienam no tiem bija arī īpaši pienākumi — viens pārzināja pie upurēšanas vajadzīgos rīkus, otrs svētos traukus un svētās kviešu maizes, eļļu un dārgās smaržas, trešais turpat šīs smaržvielas destilēja, jauca un nostādināja, bet ceturtais sarindoja svētās kviešmaizes uz galda tādā kārtībā, lai priesterim tās vajadzīgā reizē būtu jo viegli sasniedzamas. Vis šie četri vīri bija leviti un zvērējuši pie savas dzīvības, ka būs atbildīgi par visu, kas notiks Derības teltī un tai piekritīgajos mantu kambaros. Pārējie vīri stāvēja sardzē visās četrās Derības telts pusēs, kas atbilda četrām debespusēm.

Pravieša reģistrēšanas darbus stipri apgrūtināja tas, ka sargu ģimenēs radās pieaugums, pie kam katru jaundzimušo, tiklīdz tas sasniedza savu divdesmito gadu, vajadzēja ierindot sardzes vīros, atbrīvojot no tās vecuma dēļ nederīgos locekļus.

Kanclēru Josafātu šis sīkmanīgais pravieša darbs nesaistīja, jo visas viņa domas grozījās tikai ap vienu lietu — kā uzturēt un saglabāt savu stāvokli galmā, tātad, īsteni ņemot, ap to, kas būs nākamais valdnieks. Tāpēc viņš apsveica Nātanu, teica mazliet it kā īdzīgi:

— Vai tad šis tavs darbs, ak Nātan, ir uzcēlis kādu kritušo un tu ar to domā stiprinājis vecā ķēniņa drebošos ceļus?... Vai tad neredzi, ka vecais lauva iet bojā un neilgojas vairs pēc laupījuma? Un kad tad celsies jaunais un kad atskanēs tā rūkšana?—

Nātans ļoti labi saprata kanclēra rūpes un, pamājis Zejum, lai tas atstāj viņu ar kanclēru vienus, kādu brīdi klusēja, tad, smagi nopūties, teica:

(Turpinājums sekos)

Pārmaiņas kreditsabiedrības valdē

Latviešu kreditsabiedrības Toronto valdes sēdē, kuru vadīja priekšsēdis J. Grīslis, pieņēma A. Svennes atlūgumu no valdes locekļa pienākumiem. Līdz nākošai pilnsapulcei viņa vietā uzaicināts līdzšinējais sekretārs I. Jente, kas līdz šim valdē darbojās kā kooptēts valdes loceklis bez balss tiesībām. Kā zināms, Kanādā inkorporēto organizāciju noteikumi paredz, ka vēlētos valdes locekļus vakances gadījumos var aizstāt ar valdes pieaicinātiem līdz nākošai pilnsapulcei. A. Svenne arī turpmāk pildīs kreditsabiedrības pārvaldnieka pienākumus, kas ir atalgots amats. Ontario provincē līdz šim nepastāvēja sīkāk izstrādāti noteikumi par kreditsabiedrību čeku operācijām. Tagad šādi noteikumi ir pieņemti, un, sākot ar šī gada 1. jūniju, visām kreditsabiedrībām čeku operācijām nepieciešama speciāla valdības (Department of Attorney General) atļauja. Latviešu kreditsabiedrība tādu ir saņēmusi, tādēļ čeku operācijas varēs kārtot līdzšinējā veidā. Tas nozīmē, ka ikviens biedrs no saviem depozīta kontiem varēs izrakstīt čekus, līdzīgi kā parastajās bankās. No apmēram 1800 kreditsabiedrībām Ontario provincē tikai nedaudz vairāk par 100 saņēmušas šādas čeku operāciju atļaujas.

Lai pētītu iespējamo darba racionalizēšanu, kreditsabiedrības birojā izveidota atsevišķa komisija, kurā bez zvērinātiem grāmatvežiem (Crammond, Strype and Company) vēl darbojas pārvaldnieks A. Svenne, sekretārs I. Jente un revīzijas komisijas priekšsēdis E. Ziplāns. Šī komisija ar saviem atzinumiem iepazīstināja valdi, kas savukārt nepieciešamības gadījumā pieņems attiecīgus lēmumus.

Atvaļinājuma laiks jūlijā atsaucies arī uz kreditsabiedrības bilanci, kas, salīdzinot ar jūniju, samazinājusies par apm. 2000 dol. Tas izskaidrojams ar to, ka šai laikā biedri savus ieguldījumus izņēmuši vairāk nekā iegulduši. Tāpat pieaudzis arī aizdevumu skaits, sevišķi uz nekustamiem īpašumiem. Neskatoties uz to, kreditsabiedrības tīrā peļņa jūlijā ievērojami pārsniegusi visus iepriekšējos mēnešus šai gadā un sasniedz 1181 dol. Biedru skaits jūlijā palicis nemainīgs.

R. N.

DZĪVĀS LELLES

Vienu no neparastākajiem uzdevumiem Kanadas nacionālās izstādes novietnē Karalienes Elizabetes ēkā veic mūsu tautiete Dīna Īberga: firmas Kitten Sweaters novietnē viņa un vēl pieci modeļi atdarina resp. tēlo nedzīvus, sastingušus manekēnus. Šī novietne ir viena no skatītāju visvairāk aplenktajām. „Lūk, tās lelles izskatās kā dzīvi cilvēki," ātri skatienu uzmetot, nosaka garāmgājēji un — apstājas. Un patiešām, — pēc apm 10 minūšu sastinguma stāvokļa, lelles sakustas, pieņem citu pozu un atkal sastingst... Mūsu laikraksta līdzstrādnieks sarunā ar Dīnu Ībergu, kas šoruden uzsāks studijas Toronto universitātē, noskaidroja, ka viņa modelēšanu mācījusies Betijas Milnas studijā un viņas darba laiks izstādē katru dienu ir piecarpus stundas. „Vakaros kauliņi visās malās stīvi, bet otrā dienā atkal labi." paskaidro mūsu tautiete, kas uzņēmumā skatāma pa labi.

Foto: J. Ligers

Latviešu un vācu bērnu ugunskuri Saulainē

Aizvadītās sestdienas bērnu vasaras nometnes lielais ugunskurs Saulainē, māc. A. Lūša un E. Ozoliņas sagatavots, notika ar motto „Caur sidraba birzi gāju", kuru nodziedāja bērnu koris. Ērika Krēmane stāstīja pasaku par gaŗo pupu, bārenīti un mātes meitu. Bērni uzveda M. Timmas pasaku „Mairas āboli". Lai šos ābolus patiešām dabūtu, ugunskura vakars bija rīkots pagalmā, kur agrākos gados „zem ābeles" noturēja dievvārdus. Zvejniekmeitene Maira sapņo par savas dzīves uzlabošanu — viņa pārdos ābolus un nopirks sev kazu. Bet sanāk bērni, nāk veci un slimi pēc āboliem, kuriem piemīt brīnumspējas slimus un nespēcīgus darīt veselus. Maira atdod viņiem visus ābolus. Kad atnāk ķēniņš, jusdamies slims un saguris, Mairai vairs nav neviena ābola, ko dot ķēniņam, izņemot mierinājumu, ka viņš, varbūt, nemaz tik slims nav, kā jūtas. Beidzot ķēniņam atliek piekrist, ka tā gan varētu būt. Un pateicībā par šo atklājumu, viņš Mairu apdāvina jo bagātīgi ar zeltu.

Dramatizētās pasakas uzveduma galvenās lomas tēloja Vija Ūdenāne, Ilze Šmite, Imants Gaiķis, Gunārs Siliņš, Ainis Zvirgzdiņš u. c. Par spīti vēsajam vakaram, ugunskura priekšnesumus piedalījās kupls skatītāju pulks.

Svētdiena izvērtās silta un saulaina. Māc. A. Lūsis noturēja dievkalpojumu pie Kritušo kaŗavīru pieminekļa, ar parasto bērnu uztveres izprātni runājot par kalpošanas un laba darīšanas tikumu. Vienlaicīgi ēdamtelpu nojumē dievvārdus tieca arī vācu bērniem, kas divas nedēļas nometnoja teltīs.

Ap pusdienu sāka ierasties vācieši, kas ar acīm redzamu prieku baudīja sauli, svaigu gaisu un satikšanās iespējas ar draugiem. Arī viņu nometnes bērni bija sagatavojuši priekšnesumus, kas notika uz jaunās deju grīdas. Uz tiem vācieši aicināja arī savus latviešu draugus — visus, kas bija sabraukuši nometnē. Programma bija visai plaša ar dziesmām, maziem skečiem, dejām un asprātībām.

Visvairāk skatītājiem patika „Odu deja", nometnes vēsture — stāstījums par dzīvi nometnē, ar izlaistiem vārdiem, kurus lūdza publikai papildināt. Izsmiešanās par šiem epitetiem bija jo liela.— Aizcietušies iepriekšējā dienā, visi ūdens mīļotāji atkārtoti izmantoja iespēju peldēties.

Vakarā pēc priekšnesumiem vācu bērni atrada citu izpriecu. Mazliet augšpus vecā tilta viņi pārbrida upi, kaut kā uzrāpās stāvajā krastā, tad slīdināja ar vaļējām smiltīm lejup, viens aiz otra un atkārtoti. Varbūt kāds ģeologs, garām ejot, konstatēs attiecīgā vietā spēcīgu zemes eroziju, bet mātēm un, varbūt, pašiem „braucējiem" šis atradums nemaz tik priecīgs nezinājās un nebeidzās.

J. U.

PATEICĪBA

Kanadas gaidu un skautu 14. lielās nometnes „Avotkalns" dalībnieki pateicas visiem, kas dāvāja balvas un līdzekļus balvu iegādei nometnes sacensībām: M. Vāgneru ģimenei (5 dol.), A. Lielbārdim (5 dol.), K. Grasmanim (5 dol.) I. un R. Zamlovskiem (divas balvas), Saulkrastu gaidu vienībai un Jelgavas skautu vienībai vecāku padomei (divas balvas) un Latviešu kaŗa invalīdu apvienībai (divas balvas).

vad. A. Martinsone
Kanadas gaidu jendas priekšniece

vad. A. Budrēvics
Kanadas skautu jendas priekšnieks

Ir viegli dot

KANADAS LATVIETE APRŪPĒ KOREJAS MEITENI

Slaidā tumšmate, lielām brūnām acīm un atsaucīgu, siltu sirdi, vecākiem iepriekš neprasot, savu cilvēku mīlestību jauki apliecinājusi, uzņemoties audžu mātes pienākumus kādam bērnam Korejā.

Vaicāta, kā gan jaunai, daiļai meitenei radies tik savdabīgs nodoms, Andrea Vītola, kas dzīvo kopā ar saviem vecākiem pašu mājā Toronto rietumos, nopietni paskaidro, ka tas taču tik skaisti, ja var, pilnībā dzīvojot, palīdzēt tiem, kas cieš trūkumu. Tas nemaz neesot grūti, vajagot tikai gribēt un darīt.

Jau sen viņa lasījusi un dzirdējusi par organizāciju „Foster Parents' Plan". Sākusi prātot, ko pati varētu darīt posta mazināšanai pasaulē. Nieks vien jau tas būtu, bet tomēr... Sākumā, protams, gribējusi ar šīs organizācijas starpniecību palīdzēt kādam latviešu bērnam okupētajā dzimtenē. Pirms pusotra gada mēģinājusi šo nodomu īstenot, bet attiecīgās komūnistu iestādes nav izrādījušas ne mazākās atsaucības, līdz beidzot viņai nodoms bijis jāatmet. Tad nu atlicis vienīgi izvēlēties kādu no „Foster Parents" organizācijas aprūpēto tautu pabērniem: grieķu, italiešu, filipīniešu, kolumbiešu, ekvadoriešu, vietnamiešu vai citu. A. Vītola izvēlējusies 11 gadu vecu korejiešu meiteni Ki-Ja-Lī, ar kuŗu caur organizāciju sarakstās un kuŗai mēnesī nosūta 16 dolaru. No tiem Ki-Ja saņem 8 dol. naudā, bet par atlikušajiem 8 dolariem drēbes, uzturvielas, mājturības priekšmetus vai medikamentus. Ar šo samērā mazo ikmēneša pabalstu Andrea Vītola palīdz 10 cilvēku ģimenei, kas dzīvo neiedomājami šauros un trūcīgos apstākļos. Tēvs, laukstrādnieks, lielās ģimenes vienīgais apgādnieks, jau 3 gadus slimo ar tuberkulozi un vairs nav darba spējīgs. Māte pelnās ar gadījuma darbiem. Vecākais dēls, 18-gadīgais Ju-Boks, strādādams par namdaŗa palīgu, nopelna 6 dolarus mēnesī, 16 g. v. Ju-Jongs ir izsūtāmais kādā dzelzslietuvē. No 8 bērniem tikai trīs šad tad varējuši apmeklēt skolu un kaut cik iemācīties lasīt un rakstīt. Andreas izvēlētā meitenīte cer kādreiz kļūt skolotāja. Pašlaik viņa apmeklē 2. pamatskolas klasi, kur labi mācoties.

Ar lepnumu jaunā audžu māte rāda korejiešu rakstu zīmēm klātas vēstules lapas, kuŗām pievienots tulkojums angļu valodā. Ki-Ja raksta, ko saņēmusi pēdējā sūtījumā, kādu prieku tas sagādājis visai ģimenei, un apvaicājas, vai tur, kur Andrea dzīvo, ziedi jau esot izplaukuši.

Audžu vecākiem, kas „Foster Parents" plāna ietvaros uzņēmušies gādību par kādu bērnu, savas saistības jāpilda gadu, pēc tam var atteikties, ja vēlas. Andrea par Ki-Ja gādā jau kādus 9 mēnešus, pagaidām atteikties nedomā, bet pat centusies savus darba devējus ieinteresēt šajā pasākumā. Grūti gan tas nākoties, — atsaucīgu siržu turīgo vidū maz, viņa nopūšas, bieži gadoties arī dzirdēt negātīvus spriedumus.

A. Vītola strādā kādā advokātu birojā, bez tam par modeli Toronto Žokejklubā, bet nodomājusi pievērsties žurnālistikai, kuŗu jau mācījusies Raiersona institūtā un šoruden atsāks Toronto universitātes vakara kursos. Viņa klusībā arī dzejo, un pirmais dzejolis iespiests kādā kanadiešu žurnālā, kad pašai bijis tikai 14 gadu.

Piezīmējams, ka „Foster Parents Plan" ir bezpeļņas, neatkarīga, valdības atzīta organizācija, kas darbojas bez liekas reklāmas un ziedojumu vākšanas kampaņām. Ikvienam, kas vēlas iegūt ziņas par šīs organizācijas financiālo pusi, tās tiek piesūtītas. Audžu vecāku pienākumus var uzņemties arī skolas, studentu organizācijas, klubi, dāmu komitejas u. c. Vairākām personām apvienojoties, ikmēneša maksājums katram dalībniekam sarūk pavisam nenozīmīgi, bet prieks, kādu šāds svētīgs darbs sagādā kā devējam, tā saņēmējam, paliek sirdī ilgi. Interesenti var rakstīt „Foster Parents' Plan" — 1500 Stanley St., Room 505, Montreal 2, P. Q.

—ns

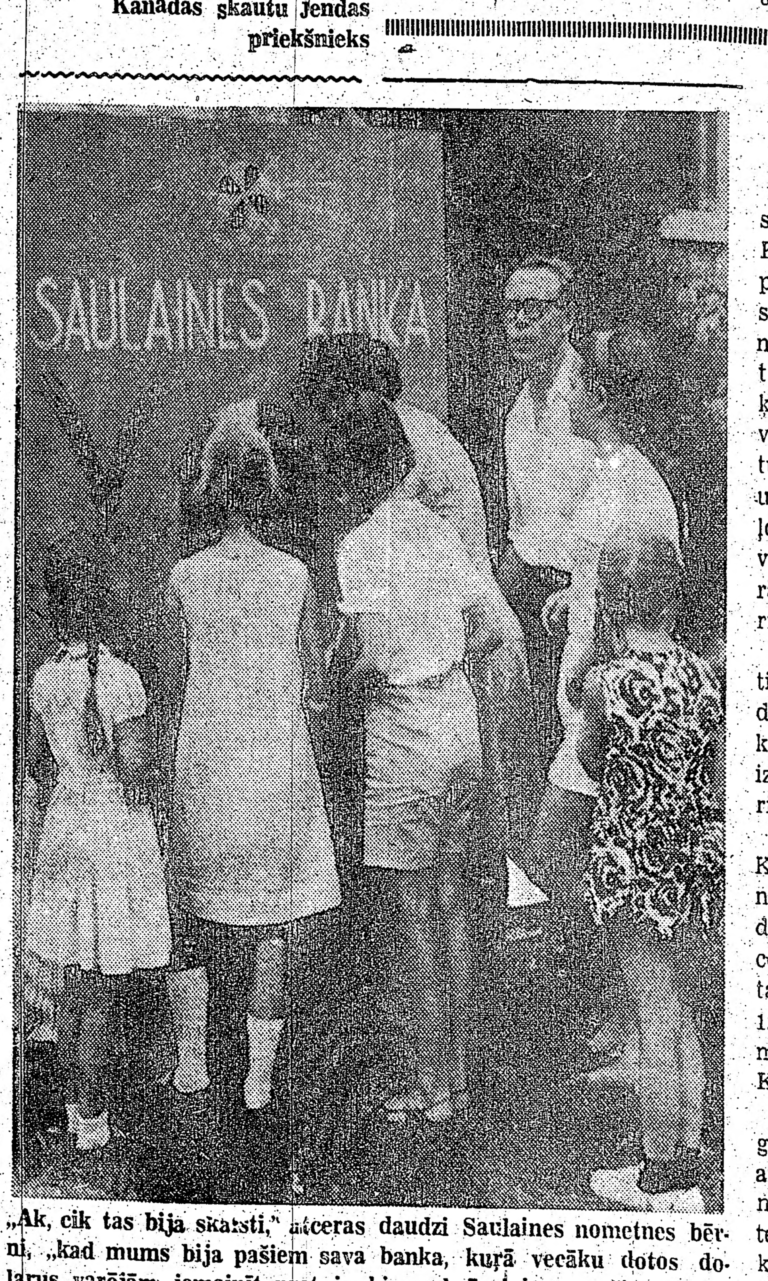

„Ak, cik tas bija skaisti," atceras daudzi Saulaines nometnes bērni, „kad mums bija pašiem sava banka, kuŗā vecāku dotos dolarus varējām iemainīt pret jaukiem, krāsainiem grašiem!" Šodien bērnu vasaras nometnes beidzas, bet — paies arī ziema, un nākošo vasaru tās atkal bērnus sauks. Un tad bērnu svētkos, varbūt, atkal viņiem būs pašiem sava banka.

Foto: JAK

TORONTO PIEAUG INTERESE PAR KANADU

Nule iznācis statistisks pārskats par 1964. gada imigrantiem Kanadā. To skaits par 21 proc. pārsniedz 1963. gadā iecelojušo skaitu, sasniedzot 112.606, salīdzinot ar 93.151 1963. gadā. Imigrantu pieaugums nav kādas atsevišķas tautības nopelns, — gandrīz visās valstīs vairojies interesentu skaits, kas vēlējušies izceļot uz Kanadu. Visvairāk jaunieceļotāju nāk no Britanijas — 29.959 vai 26,6 proc. no kopskaita. Otrā vietā italieši — 19.297, tad amerikāņi — 12.565 un vācieši —5992.

1964. gadā Kanadā ieceļojuši tikai 3 latvieši: 2 no okupētās dzimtenes, bet 1 no Vācijas, pie kam viens par apmešanās vietu izraudzījis Kvebekas, divi Ontario provinci.

Šāgada pirmajos 6 mēnešos Kanadā ieceļojušas 62.898 personas, 51.323 vairāk nekā 1964. gada pirmajā pusgadā. Lielāko ieceļotāju skaitu atkal devusi Britanija — 16.739 un Italija — 12.467. Lielākā ieceļotāju daļa apmetušies Ontario, bet tikai 12.492 Kvebekā.

Vaicāts par iespējamiem imigrantiem no zemēm aiz dzelzs aizkara, Kanadas imigracijas ministrs Nikolsens žurnālistiem izteicās, ka sarunās ar sūtņiem no komūnistu zemēm viņš nekad no tiem nav varējis saņemt noteiktu atbildi par sadarbošanos šajā jautājumā, kā arī par šķirto ģimeņu apvienošanu.

TORONTO ZIŅAS

● Dainas koris atsāk kārtējos mēģinājumus Sv. Jāņa baznīcas telpās, 200 Balmoral Ave, pirmdienās, pl. 8 vakarā. Pirmais mēģinājums 30. augustā. Lūgti pieteikties jauni dziedātāji visās balsīs.

Koŗa valde.

● Saulaines bērnu vasaras nometnes dalībnieki piedalījās sirojumā pa Notavasagas upi. Mazāko zēnu grupu vadīja Haralds Gaiķis un Guntis Siliņš, bet lielākos zēnus Jānis Lūsis. Sirojums ilga divas dienas, nobraucot apmēram 12 jūdžu.

● Saulaines bērnu vasaras nometnei V. Kārkliņš no Hamiltonas uzdāvinājis savu uzņemto filmu par Saulaines bērnu svētkiem.

● Numena kluba baznīcā latviešu katoļu Toronto vienības prāvests, prof. B. Kokins salaulājis Pēteri Broku ar Anastasiju Dzirnekli.

● Sidrabenes bērnu vasaras nometnē šogad piedalījušies 324 bērni, no tiem 57 mazo bērnu dārzā. Caurmērā bērnu skaits nedēļā bijis virs 100, bet, nometni slēdzot, 75 bērni. Nometnes slēgšanas dievkalpojums paredzēts 28. augustā, plkst. 8.15 vakarā, un to vadīs māc. A. Čops. 16 daudzbērnu ģimenēm nometnes vadība atvēlējusi samazinātas dalības maksas un vairākos gadījumos arī uzturēšanos par brīvu.

● Sakarā ar Latgales pētniecības institūta vadītāja prof. L. Latkovska un valdes locekļa B. Briškas viesošanos Toronto, šeit notika institūta atklāta darba sēde. No torontiešiem tajā piedalījās A. Batņa, Dr. E. Upenieks, A. Budže, S. Gabrāns, A. Zvīdrs un J. Ļachs. Pārrunājot institūta darbību, nolēma izveidot atsevišķu Kanadas kopu, kuŗu vadīs A. Batņa ar sekretāru Dr. E. Upenieku.

● TLB tautisko deju kopa DižDancis piedalīsies Kanadas nacionālajā izstādē nobeiguma dienā — 6. septembrī, plkst. 8. vakarā — etnisko deju programmā, kas saucas Nationbuilders. Uzvedums notiks Grand Stand laukumā, un Diždancis Z. Miezīša vadībā dejos mūsu tautas deju „Jaunais stūris".

● 28. augustā notiek bērnu vasaras nometņu slēgšana Sidrabenē un Saulainē. Plkst. 6 vakarā Austrumu ev.-lut. draudzes lauku īpašumā Tālavā sezonas nobeiguma sarīkojums ar priekšnesumiem, filmu izrādi un deju.

Plkst. 6.30 vakarā Happy Hills parkā pie Orandžviles zaļumballe, kuŗu rīko DV Toronto nodaļa.

V. Cinis — Kanadas DV meistars šaušanā

Kanadas DV meistarsacīkstēs šaušanā ar mazkalibra šauteni, kas risinājās 21. augustā St. Jakobsā pie Kičeneras, piedalījās DV Bramptonas, Druvas, Hamiltonas, Kičeneras - Voterlū, Londonas, Toronto un Sv. Katrīnu nodaļas, bet pasta ceļā rezultātus bija iesūtījuši DV Manitobas, Montrealas un Vankuveras nodaļu šāvēji. Arī tos vērtēja, kā paredz meistarsacīkšu noteikumi.

Individuālās šaušanas sacensībā uzvaru un ceļojošo balvu piešķīra F. Konradam (Sv. Katrīnas), kas no iespējamiem 300 punktiem ieguva 278. Otrā vietā ar 271 punktu ierindojās V. Miķelsons (Londona), 3. A. Radziņš (Londona) ar 267 p., 4. O. Zers (Londona) ar 265 p., bet 5. vietu ar vienādu 264 punktu dalīja V. Cinis (Toronto), J. Brakmanis (Hamiltona) un J. Odiņš (Montreala). Šai klasē bija 29 dalībnieki.

Komandu sacensībā 8 vienību konkurencē uzvarēja un Hamiltonas tautieša V. Tuklera dāvāto ceļojošo balvu pirmo reizi ieguva DV Hamiltonas nodaļa ar 400 no iespējamiem 450 punktiem. Uzvarētāju trijniekā N. Ozoliņš guva 139 p., Z. Upīte 131 p. un J. Brakmanis 130 p. Otrā vietā ar 388 punktiem ierindojās Londonas trijnieks (A. Vickops 131, A. Radziņš 130, O. Zers 127), 3. vietā ar 38. punktu Montreala (J. Odiņš 132, A. Meleris 126, Z. Bērziņš 123), 4. vietā ar 375 punktiem Toronto (V. Cinis 136, E. Viškers 124, A. Ints 115), 5. vietā ar 359 punktiem Kičenera-Voterlū (A. Preiss 124, J. Vīnakmens 122, A. Melderis 113) un 6. vietā ar 342 punktiem Manitoba (H. Andersons 119, A. Kēleris 112, A. Jandavs 111).

—Tā DV meistartitulu, kuŗu izšķir individuālajā un komandu šaušanā iegūto punktu kopskaits, izcīnīja V. Cinis (Toronto) ar 400 punktiem, 2. A. Radziņš (Londona) ar 397 punktiem un 3. J. Odiņš (Montreala) ar 396 punktiem.

Vanagu B klasē 1. vietu ar 133 no iespējamiem 150 punktiem ieguva R. Dambinieks (Londona), 2. K. Deklavs (Toronto) ar 116 punktiem, 3. E. Ronis (Bramptona) ar 109 punktiem, 4. A. Čivželis (Torontt) ar 97 punktiem, 5. A. Jēkabsons (Toronto) ar 94 punktiem un 6. J.

(Nobeigums 8. lpp.)

LONDONA

● Londoniešiem netrūkst aktīvu tautiešu: Bernhards Liepa 80 gadu vecumā vēl vada Londonas Hunt kluba dārzkopību, kopj savās mājās diezgan prāvu puķu dārzu un siltumnīcu, ir aktīvs Londonas latviešu kopā, bijis pat tās pārstāvis LNAK padomē un ir Londonas ev.-lut. draudzes revīzijas komisijas loceklis. Arī viņa dzīvesbiedre, nedaudz jaunāka, bija latviešu skolas skolotāja, tagad piedalās LLK dāmu komitejā un vēl strādā augstāk minētajā klubā, gandrīz katru dienu dekorējot galdus un telpas. B. Liepa dzimis 1885. gada 13. augustā Jaunlaicenes pagasta namā, kur viņa tēvs bijis darbvedis, beidzis Pliskavas skolotāju semināru, mācījis matemātiku Rīgas tautskolās un vingrošanu dažās ģimnazijās, bēgļu gaitās Tērbatā vadījis vingrošanas skolotāju kursus, Latvijas brīvvalsts laikā bijis Apes pamatskolas pārzinis un dažus gadus pilsētas galva. Šī gada 21. augustā Liepu ģimenes tuvinieki un draugi sumināja Bernhardu kā astoņdesmitgadnieku un viņa dzīvesbiedri dzimšanas dienā, pasniedzot abiem veltes un vairākas stundas pakavējoties viņu gaumīgi iekārtotajā mājā pārrunās un dziedāšanā. B. Liepam velti pasniedza arī LLK valde.

● Jānis Brikmanis beidzis skolotāju institūtu Londonā, kur viņš arī strādās kādā pamatskolā. 21. augustā māc. J. Prauliņš salaulāja Māru Ventenbergu un Hariju Senkēviču, bet 22. augustā iesvētīja 4 Dr. V. Gulēna jauniešus — Ausmu, Ilzi, Kristīnu un Jāni.

Ps.

MONTREĀLA

● Š. g. 28. aug Montreālā māc. V. Šēfers salaulājis Gunti Plēsumu ar Māru Mazuti.

Atceroties komponista un sava pirmā diriģenta Voldemāra Lindes 10. nāves dienu, vīru koŗa Viesturs pārstāvji un nelaika piederīgie un draugi 15. augustā apmeklēja viņa kapa vietu Sv. Katrīnu Lundes kapsētā. Uzņēmumā ziedus noliek (no kreisās) komp. Imants Sakss, Viestura diriģents Jānis Baruss un koŗa priekšnieks Žanis Šmits.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem. atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā
491 College St., Toronto 4, LATVIEŠU NAMĀ,
tel. 924 - 2775,
no pirmd. līdz piektd. no plkst. 12—8 vak.
Kreditsabiedrības aktīvs uz 1965. g. 30. jūnijā bija $1,285,600.00.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463 — 7313

O ZIŅAS

Numena kluba baznīcā lat-iešu katoļu Toronto vienības prāvests, prof. B. Kokins salaulājis Pēteri Broku ar Anastasiju Dzirnekli.

Sidrabenes bērnu vasaras nometnē šogad piedalījušies 324 bērni, no tiem 57 mazo bērnu ārzā. Caurmērā bērnu skaits pēdējā bijis virs 100, bet, nometnes slēdzot, 75 bērni. Nometnes noslēgšanas dievkalpojums paredzēts 28. augustā, plkst. 8.15 vakarā, un to vadīs māc. A. Cops. daudzbērnu ģimenēm nometnes dalība atvēlējusi samazinātas dalības maksas un vairākos adījumos arī uzturēšanos par rīvu.

Sakarā ar Latgales pētniecības institūta vadītāja prof. L. atkovska un valdes locekļa B. riškas viesošanos Toronto, šeit ētika institūta atklāta darba sēde. No torontiešiem tajā piealījās A. Batņa, Dr. E. Upeeks, A. Budže, S. Gabrāns, A. īns un J. Lachs. Pārrunājot stitūta darbību, nolēma izveidot atsevišķu Kanadas kopu, kuvadīs A. Batņa ar sekretāru E. Upenieku.

TLB tautisko deju kopa Dižncis piedalīsies Kanadas nanālajā izstādē nobeiguma die— 6. septembrī, plkst. 8. vaā — etnisko deju program-, kas saucas Nationbuilders. vedums notiks Grand Stand kumā, un Dižduncis Z. Miezivadībā dejos mūsu tautas de-„Jaunais stūris".

28. augustā notiek bērnu vasaras nometņu slēgšana Sidranē un Saulainē. Plkst. 6 vakā- Austrumu ev.-lut. draudzes ku īpašumā Tālavā sezonas beiguma sarīkojums ar priekšumiem, filmu izrādi un deju. Plkst. 8.30 vakarā Happy Hills kuru rīko DV Toronto noda-

LONDONA

ondoniešiem netrūkst aktīvu iešu: Bernhards Liepa 80 gavecumā vēl vada Londonas nt kluba dārzkopību, kopj samājās diezgan prāvu puķu un siltumnīcu, ir aktīvs ondonas latviešu kopā, bijis pat pārstāvis LNAK padomē un ondonas ev.-lut. draudzes reijas komisijas loceklis. Arī vidzīvesbiedre, nedaudz jaunābija latviešu skolas skolotāgad piedalās LLK dāmu kojā un vēl strādā augstāk mijā klubā, gandrīz katru diedekorējot galdus un telpas. iepa dzimis 1885. gadā 13. ā Jaunlaicenes pagasta nakur viņa tēvs bijis darbvebeidzis Pliskavas skolotāju nāru, mācījis matemātiku tautskolās un vingrodažās ģimnazijās, bēgais Tērbatā vadījis vinnas skolotāju kursus, Latbrīvvalsts laikā bijis Apes tskolas pārzinis un dažus s pilsētas galva. Šī gada 21. ā Liepu ģimenes tuvinieki raugi sumināja Bernhardu ņu tomdesmitgadnieku un viņa sbiedri dzimšanas dienā, pazstot abiem vēlējumus vēl zu sekmīgas darbības pakavējoties viņu pie iekārtotajā mājā pārruun dziedāšanā. B. Liepam pasniedza arī LLK valde.

s Brikmanis beidzis skoloinstitūtu Londonā, kur viņš trādā kā pamatskolā. 21. ustā māc. J. Prauliņš salau-Senkēviču, bet 22. augustā rīja 4 Dr. V. Guļēna jaus — Ausmu, Ilzi, Kristīnu ni.

Ps.

MONTREALA

g. 28. aug Montreālā māc. iers salaulājis Gunti Plēšur Māru Mazuti.

Apspriede nacionālpolitiskos jautājumos

Minesotas preses klubā 20. augustā notika Americans for Congressional Action to Free the Baltic States un vietējo nacionālo organizāciju vadītāju apspriede mūsu nacionālpolitisko jautājumu diskutēšanai un aktivizēšanai, kuru vadīja Dr. Priedkalns. Vienprātīgi sēdes dalībnieki akceptēja Americans for Congressional Action to Free the Baltic States pozitīvo darbību, izskanēja arī doma, ka šo organizāciju jāatbalsta un vēl vairāk jāaktivizē mūsu politiskā darbība. Vienprātība pastāvēja arī jautājumā, ka nepieciešams un bez kavēšanās izstrādājams nacionālpolitiskās cīņas plāns, tāpat nepieciešama organizācija, kura spētu uzliktos uzdevumus izpildīt.

Iebraucēji no citiem latviešu centriem ar pateicību un gandarījumu konstatēja, ka tieši Minneapoles latvieši ar filmu pagatavošanu, raidījumiem televīzijā un citām aktivitātēm var būt piemērs latviešu kolonijām. Tāpat ar gandarījumu konstatēja, ka arī Čikāgas Daugavas vanagi izplānojuši paraugam ņemamu pasākumu: turienes DV turpmāk reizi vai pāris reižu mēnesī rīkos „talku", kurā pulcinās biedrus, kas gatavi ziedot laiku un labo gribu vēstuļu rakstīšanai un citiem nacionālpolitiskiem pienākumiem.

Apspriedes dalībnieki atzina, ka jābūt pateicīgiem Amerikas latviešu apvienībai par tās atzīstamo darbu latviešu uzturēšanā un kultūrālo jautājumu izveidošanā. Tomēr arī še pastāv jauni priekšlikumi.

Kopības darba nepieciešamību uzsvēra E. Dundurs, Dr. L. Streips, A. Rasiņš, K. Augstkalns un citi, bet akadēmiskās jaunatnes vērā ņemamas domas pauda Dr. J. Peniķis, Dr. J. Priedkalns, Jātnieks un citi pārstāvji.

Sanāksme beidzās ar atzinumu, ka Americans for Congressional Action to Free the Baltic States darbība bijusi pozitīva, kādēļ tā jāturpina, reizē tomēr apzinoties, ka mums nepieciešamas mūsu centrālās organizācijas, kuru politiskais darbs koordinējams ne tikai ASV, bet globālā apmērā. Vairums apspriedes dalībnieku ar gandarījumu konstatēja arī laikraksta „Latvija Amerikā" izveidošanos par mūsu nacionālpolitiskās cīņas domu paudēju. Mums vajadzīgi visi mūsu laikraksti, bet nepieciešams arī tieši šāds, kurš pirmo vietu dod ideoloģijai, aicinājumiem un domu izmaiņai. Tas mums ir jāatbalsta.

—or—

ALAs kultūras biroja prezidija, sekciju un pasākumu vadītāji

Amerikas latviešu apvienības kultūras biroja darbinieku sastāvs 1965./66. darbības gadā ir šāds:

Prezidijs: Kultūras biroja vadītājs — Dr. P. Norvilis, viņa vietnieks — V. Hazners, vadītāja vietnieks zinātņu un mākslas nozarē — J. Bičolis un vadītāja vietnieks izglītības un audzināšanas nozarē A. Liepkalns.

Izglītības un audzināšanas nozare: Izglītības sekcijas vadītājs — A. Liepkalns, un ASV vidienes apgabala skolu referents — H. Kreicers, sekcijas valdes locekļi — A. Banga, prof. A. Grotāns, prof. Dr. E. Kāpostiņš, F. Kurāts, prof. Dr. H. Tichovskis, māc. J. Vējiņš, sekcijas valdes loceklis un ASV rietumu apgabala skolu referents — T. Silis, sekcijas valdes loceklis un ASV austrumu apgabala skolu referents — E. Zante, grāmatu vērtēšanas komisijas locekļi N. Kalniņš un F. Kurāts, ābeces komisijas priekšsēdis — Kr. Karlovics, kultūras semināru referentūras vadītājs — A. Ritums, jaunatnes sekcijas vadītājs — D. Bērziņš un stipendiju komisijas priekšsēdis — J. Kadilis.

Zinātņu un mākslas nozare: Zinātņu sekcijas vadītājs — K. Ieleja, M. S., literatūras sekcijas vadītājs — E. Raisters, grāmatniecības un bibliotēku referentūras vadītājs — L. Rumaks, tēlotājas mākslas sekcijas vadītājs — prof. A. Annus, sekcijas sekretārs — A. Krūkliņš, daiļamatniecības sekcijas vadītājs — O. Grīns, skaņu mākslas sekcijas vadītājs — komp. A. Šturms, teātra mākslas sekcijas vadītāja — R. Vītola un tautas deju referentūras vadītājs — P. Ozoliņš.

Vispārējā nozare: Biedrību un sarīkojumu sekcijas vadītājs — U. Grava, lektoru centra vadītājs — V. Hazners, lektoru centra sekretārs — L. Rumaks, latviešu dzīves archīva vadītājs — M. Slessers, archīva sekretārs — A. Spuriņš un archīva valdes loceklis — V. Sproģeris, latviešu imigrantu vēstures komisijas priekšsēdis — māc. R. Zariņš, ALAs kultūras biroja biļetena galv. redaktors — Dr. P. Norvilis, redaktori — prezidija locekļi un sekciju vadītāji.

BALTIJAS VALSTU SŪTŅI ATVADĀS NO VEDELERA

Harolds Vedelers, kas pārzināja Baltijas valstu lietas ASV ārlietu ministrijā, atstājis valsts dienestu un aizgājis pensijā. Baltijas valstu sūtņi viņam par godu rīkoja dineju Starptautiskā klubā Vašingtonā 9. augustā. Piedalījās prof. A. Spekke, J. Kaivs, J. Kajeckas un citi sūtniecības darbinieki, kā arī H. Leslijs, kas tagad ieņem Vedelera posteni ārlietu ministrijā. Baltijas valstu sūtņi Vedeleram kā piemiņu pasniedza sudraba šķīvi, kurā iegravēti trīs sūtņu paraksti.

Pirms tam Vedeleram par godu dineju rīkoja arī ASV ārlietu ministrija, kurā piedalījās ministrijas vietnieks Dēviss, trīs Baltijas valstu sūtņi un Austrumeiropas valstu sūtņi.

A. Z.

Paulis Duks beidzis Ilinojas technoloģijas institūtu Čikāgā ar BS gradu elektroinženieru zinībās un saistījies darbā pie Underwriters Laboratories Inc. Norsbrukā. P. Duks ir korporācijas Latvia loceklis.

ŅUJORKA

Konference ASV austrumu apgabala ev.-lut. draudžu mācītājiem, darbiniekiem un dāmu komiteju pārstāvēm notiks 4. septembrī Ņujorkas draudzes lauku īpašumā Elka Parkā prāv. K. A. Birznieka vadībā. Sākums pl. 10 no rīta, reģistrēšanās pl. 9. Paredzēti Baznīcas virsvaldes prezidenta P. Eglīša, mācītāja J. Dzirnes, red. K. Rabāca un Ņujorkas draudzes priekšnieka A. Lejiņa referāti. Pēcpusdienā pārvaldes ziņojums, apgabala pārskati un ziņojumi par svētdienas skolām, jaunatnes darbu un dāmu komitejām. Pēc vakariņām apspriedes un ugunskurs. Svētdien, 5. septembrī, pl. 9 no rīta dievkalpojums, pēc tam referāts un dažādi jautājumi. Konference mācītājiem sāksies 3. septembrī, pl. 2 dienā. Turpat notiks arī draudžu apvienības pārvaldes sēde un baznīcas virsvaldes prezidija sēde.

SAV. VALSTIS

KALAMAZŪ

ASV latviešu skautu jendas prks A. Artmanis līdztekus aktīvam darbam latviešu skautos darbojas arī amerikāņu skautu organizācijā, veikdams vadošus darba pienākumus. Šinīs dienās viņš jau trešo gadu no vietas lūgts uzņemties Fruit Belt skautu apgabalā (Kalamazū) ikmēnešu (Roundtable) skautu vadītāju nodarbību vadītāja pienākumus.

Kalamazū latviešu ev.-lut. draudze savu dievnamu ieguva no Portage baptistu draudzes. Pēc baznīcas uzpošanas, pārkārtošanas un iesvētīšanas baptistu draudzes māc. Ch. Holberts sprediķoja latviešu draudzes dievkalpojumā, izsakot savu prieku un lielākos cildinājumus par latviešu centīgo darbu baznīcas uzpošanā.

„Latviešu koncertu abonentu ciklam mākslinieki sarunā i u koncertu datumi nolikti, bet abonentu pieteikšanās vēl kavējas," saka Latviešu b-bas sarīkojumu daļas vad. O. Reinvalds, lūdzot tautiešus sūtīt atpakaļ izsūtītās lapiņas līdz ar 5 dol. samaksu par paredzētajiem 4 koncertiem. Ja gadījumā nesanāktu vajadzīgais abonentu skaits, koncerti nenotiks.

Skautu vadītājs un latviešu skolas skolotājs Andrejs Purmalis iegādājies māju pilsētas austrumu daļā.

GRAND RAPIDI

Grand Rapidu latviešu kreditsabiedrības Kalamazū nodaļa legalizēta un likumīgi reģistrēta Mičigenas banku departamentā. Oficiāli nodaļa darbību uzsākusi 21. augustā. To pārzinās kreditsabiedrības kasieŗa palīgs K. Kaņeps. Informācijas nozarē darbosies J. Venners un A. Blankenburģis. Sabiedrības darba laiks sestdienās no 10—12 Latviešu biedrības namā, 2319 Amherst ielā.

Veronika Kadiķe, atgriežoties no draudzenes apciemojuma, pilsētas ziemeļaustrumu rajonā pēc plkst. 9 vakarā piedzīvojusi nepatīkamu uzbrukumu. Kāds jaunietis, izmantojot tumsu, pieskrējis viņai klāt un izsitis no rokas somiņu, kuŗu satvēris un meties bēgt. Kadiķe sākusi kliegt un centusies jaunietim sekot, bet tas nozudis ielu labirintā. Somā atradās 50 dol. skaidrā naudā, pensijas čeks, 2 zelta gredzeni, bankas grāmatiņas un pavalstniecības dokumenti. Pēdējos vēlāk policija atradusi uz ielas netālu no notikuma vietas.

Vienības draudzes kapu svētki notika 22. augustā Vūdlavna kapsētā, draudzes nodalījumā. Sprediķi teica viesis — māc. J. Sīpols.

Pie DV apvienības nodibināta Garezera atbalstītāju kopa, kuras pārvalde ir apvienības valde. Ziedojumi sūtāmi kasierim K. Spolītim — 1340 Mayfield N. E., Grand Rapids, Mich.

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes kapu svētki notika 8. augustā Vūdlavna kapos draudzes nodalījumā. Dievkalpojumu vadīja māc. Kr. Hermanis, bet sprediķi teica māc. E. Rūsa no Indianapoles. Iesvētīja kapa piemiņas plāksnes Jānim Bērziņam, Minnai Zemberniecei, Marijai Grīvai, Emmai Dunkulei, Emilijai Pavārei un Marijai Gailītei, kuras pelnu urna guldīta kopējā kapā ar E. Pavāru. Pēcpusdienā bija kapu svētki Grand Hevenas tautiešiem turines luterāņu kapos.

Skrundas 17. gaidu vienības gaidas un guntiņas nometņoja Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes lauku īpašumā Mežvidos 14. un 15. augustā. Nometne saucās J. Raiņa dzejas „Senatne" vārdā, un to vadīja V. Mežule. Sestdienas vakarā notika lielais ugunskurs, uz kuŗu ieradās gaidu un guntiņu vecāki, roveri un skauti V. Mateusa vadībā. Nometņošanas laikā dalībnieces vingrinājās dažādās gaidu un guntiņu mākās, dziedāja dziesmas, praktizējās šķēršļu gājienā. Jaukais laiks sekmēja visas paredzētās programmas labu izdošanos.

Bagātīgas pieredzes izmaiņa

LATVIEŠU TECHNISKO ZINĀTŅU DARBINIEKU KONGRESS ŅUJORKĀ

Ap 100 dalībnieku pirmajā latviešu technisko zinātņu darbinieku apvienotajā kongresā Ņujorkā no 20.—22. augustam ar 10 referātiem par dažādu technisko zinātņu jautājumiem un nepierezēti dzīvas debates pēc katra referāta liecināja, ka latviešu zinātnieku darbs un panākumi pēdējos gados auguši plašumā un dziļumā, kā arī vairojusies interese par pieredzes apmaiņu un kollēgu satikšanu.

Priekšzīmīgi organizēto kongresu ievadot, rīcības komitejas pr-dis K. Kitners norādīja, ka kongress nav rīkots, lai paspiestu kollēgām roku, bet lai atstātu pieminekli nākamām audzēm. Viņš arī izteica prieku par visu technisko nozaru darbinieku labo atsaucību un sadarbību. Prof. Dr. P. Starcs, atklājot kongresu, izteica atziņu, ka augstskola ir vārti uz paradīzi zemes virsū. Goda prezidijā ievēlēja lietvedi prof. A. Spekki, prof. Dr. N. Rozenaueru, prof. Dr. P. Starcu un prof. R. Rafaelu. Prof. A. Spekke pagodinājumu, attiecinot to uz savu amatu, uzskatīja par vienreizēju. „Mēs varam taisīt iesniegumus un uzskaitīt savus sasniegumus. Mūsu juristiem būs plašs un interesants darba lauks šī stāvokļa analizei." Otru reizi divu dienu laikā prof. A. Spekke griezās ar lūgumu pie tautiešiem sniegt informāciju par mūsu studentu, augstskolas beigušo un mācības spēku „inventūru". Tas palīdzētu aprēķināt mūsu devumu lielajām ASV. Un šis devums ir liels. Kaut mūsu 50 — 60.000 ir mazs skaitlis (Korejā u. c. zemēs bēgļu skaitu rēķina miljonos), mūsu devums ASV ir 3 — 4 reizes lielāks nekā pašu amerikāņu devums. Kā tas izskaidrojams? Latvieši ir sijāti dzelzs sietā, un tie, kas tajā palikuši, spēj darīt šos brīnumus, kādēļ arī „mana pārliecība ir, ka mūsu tauta ir un būs, vienalga, kādi kungi jokojas pa mūsu sirmo Rīgu!"

10 referātu ciklu (pa 5 dienā) ievadīja inž. K. Ieleja ar pārskatu par latviešu veikumiem techniskās zinātnēs trimdas 20 gados. Latviešu centšanās pēc izglītības nav apsīkusi pat visgrūtākajos, pirmajos pēckara gados. Sapostītajā Vācijā radās Baltijas universitāte Pinebergā un UNRRAs universitāte Minchenē, kur neticami liels bija latviešu skaits, ne tikai studentu, bet arī mācības spēku rindās. Liels ir aizstāvēto disertāciju un iegūto gradu skaits; kas pat pārspēja brīvās Latvijas sasniegumus, nemaz nerunājot par okupantu vadīto universitāti Rīgā, kur Dr. gradu skaits ir nesalīdzināmi mazs (1961. gadā tikai 3). Ja brīvā Latvijā ar 1/2 % studējošo skaitu toreiz ieņēmām vadošo vietu pasaulē, tad tagad pēc LSCS ziņām, šis procents ir 2, kas mūsu stāvokli padara vēl labāku.

Tālākie referāti sekoja par aktuāliem tematiem: inž. G. Svikis (no Milvokiem) sniedza referātu „Automatiskās inerces sistēma kā atslēga mēness lidojuma realizēšanai", pieskaroties ASV pašreizējiem mēness lidojumu projektiem Gemini un Apollo. Referātu papildināja filma un diapozitīvi. Raķešu vadīšanai ir vairākas sistēmas, katrai savs uzdevums.

Jaunskotijas techniskās kolledžas prof. O. Bīskaps sniedza interesantu referātu par architektūras lomu šodienas maiņās, kad notiek strauja iedzīvotāju koncentrācija pilsētās. Automobiļu u. c. satiksmes līdzekļu pieaugums rada problēmas to novietošanā. Daudzu pilsētu attīstība apstājusies vairākus gadu desmitus. Tā kā pilsētas, kurās dzīvojam, veido mūsu, it sevišķi mūsu pēcnācēju dzīvi, svarīgs ir aistētikas jautājums. Taču vēl arvienu vadāmies no „tirdznieciskā bezvirziena". Pilsētu plānošanā nepieciešams vēriens un skatiens tālā nākotnē.

Prof. Dr. P. Starcs referēja par agronomiju un bada draudiem. Kaut pārtikas ražošanā radītas jaunas metodes, iedzīvotāju pieaugums ir daudz straujāks par labības pieaugumu, sevišķi Afrikā, Dienvidamerikā un Āzijā. Tikai 10 proc. no pasaules iedzīvotājiem ir labi paēduši, 35 proc. — apmierinoši, bet 55 proc. — pastāvīgā badā. Lai novērstu šos bada draudus, pūlās kā agronomi, tā citi zinātnieki, ceļot labību ražī, paplašinot sējumu platību, kā arī pētījot iespējas izmantot okeanu pārtikas krājumus. Pēdējais līdzeklis cīņai ar bada draudiem ir dzimstības regulēšana. Referents un debatētāji izteica neapmierinātību ar katoļu baznīcas nelokāmo stāju pret dzimstības regulēšanu. Brīvās Latvijas laikā prof. P. Starcs būdams tautkopības pētnieks, arī cīnījās pret dzimstības kontroli, jo tā nozīmē tautas iznīcību, ja ģimenei ir mazāk par 3 bērniem.

Mūsu jaunās paaudzes zinātnieks Dr. A. Padegs referēja par tagadējās automatizācijas veicinātājām — skaitļojamām mašīnām, referātu ilustrējot ar filmu. Šo mašīnu priekšrocība ir lielā „atmiņa" un ātrums, ar kādu tās veic uzdevumu atrisinājumus. Tās var „atcerēties" pat miljardus skaitļu un nekļūdīties, kā arī 5 gadu darbu paveikt 8 sekundēs. Bet tās arī prasa laiku, sagatavojot mašīnai dodamos uzdevumus. Tā kā skaitļojamās mašīnas nevar strādāt bez cilvēka, tad to ātrumu ierobežo cilvēku domāšanas vai uztveres lēnums.

Otras dienas referātus ievadīja prof. Dr. M. Straumanis par ūdeņradiem metallos, kas technoloģijā rada savas problēmas. Pēdējā laikā šim jautājumam pievērsta samērā liela uzmanība. Referātu papildināja diapozitīvi.

Prof. Dr. V. Osvalds klausītājus iepazīstināja ar attālumu mērījumiem izplatījumā. Ja agrāk par to interese bija galvenokārt astronomiem, tad šodien tas svarīgs izplatījuma lidojumiem. Meklētas arī jaunas metodes attālumu precīzai noteikšanai.

Jautājumu par komplekso vektoru lietošanu mechanismu sintezē apskatīja prof. Dr. N. Rozenauers.

Otrs jaunās paaudzes latv. zinātnieks E. Rasmanis referēja par elektroniskiem pusvadītājiem (transistoriem), kas ir jauna zinātne. Kopš tās atklāšanas 1948. gadā šīs technikas nozares gada produkcija pārsniegusi 630 milj. dolaru kopvērtību.

Ņujorkas pilsētas ūdens apgādes hidraulikas nozares inženieris N. Plato referēja par Ņujorkā akūto ūdens apgādes problēmu. 8 milj. ņujorkiešu ik dienas patērē vairāk par 1,2 miljardu galonu ūdens. Tā sagāde ir ne tikai „interesanta", bet rada arī problēmas, piem., kapsētu, ceļu, tiltu pārvietošanu vai būvēšanu, lai radītu jaunu rezervuāru. Ņujorka ūdeni neņem no okeana vai Hudsonas upes, be no kalniem, kas ir labāk un lētāk. Hudsonas ūdens maksātu 14 reižu dārgāk nekā no kalniem ņemtais. Ūdensvadu tuneļa caurmērs ir 19 pēdu. Vienā dienā ņujorkiešu patērētais ūdens pilsētas Centrālparku pārklātu 7 pēdu dziļumā. 100 pēdu bieza klints nepieciešama, lai segtu ūdens vadus. Ūdens baktērijas iznīcina ar chlorēšanu. Pastāvīgi tiek pārbaudīta radioaktīvitāte. Tagad propagandētā fluorīdēšana ir veikala lieta. Laba tā ir 2—12 gadu vecu bērnu zobu attīstībai.

Daudzo referātu starplaikos bija ziņojumi par atsevišķu organizāciju vai to kopu darbību, par terminoloģijas vārdnīcas sagatavošanas darbiem.

Sestdienas vakarā notika kongresa dalībnieku saviesīgs vakars ar vairāk nekā 100 dalībniekiem. Programmu sniedza Alija Dzirkale (mecosoprāns), Alise Dzirkale-Cenne (klavieres), L. Glaznava (deklamācijas).

Parallēli kongresam blakus telpās kopā ar tēlotājas mākslas izstādi notika arī technisko darbinieku sasniegumu skate, kurā bija redzamas latviešu technisko zinātnieku publikācijas, galvenokārt angļu valodā, un periodiskie izdevumi „Architekts", „Technikas apskats", „Dzelzceļnieks trimdā" u.c.

Atsevišķs stends bija kultūras fonda laureātiem Dr. R. Drillim, P. Krūmiņam, A. Jumiķim, A. Kromam, J. Rutkim, E. Dārziņam, B. Jirgensonam, M. Straumanim, J. Akermanim, N. Bredžam un R. Legzdiņam.

Izstādīti bija arī daudzu architektu un inženieru reālizējumu fotoattēli, tāpat arī latviešu uzņēmumu sasniegumi attēlos.

Vispārīgās debatēs pacēlās jautājums par tautas balvas kandidātu izvēli, terminoloģijas jēdzienu saskaņošanu, dažādās valstīs iegūto akadēmisko gradu salīdzināšanu, par kongresa dalībnieku caurmēra vecuma pazemināšanu, resp. vairāk piesaistot latviešu jaunos zinātniekus. Tāpat pacēlās doma par kongresu sarīkošanu biežāk (E. Sakss no Klīvlendas), kas rīkos nākamos kongresus (V. Gobiņš), kā arī inženieŗa titula lietošanu (Liepiņš no Sirakūzām) u. c.

Kongresa organizācija un norise bija priekšzīmīga, par ko pateicība pienākas rīcības komitejai, it sevišķi tās priekšsēdim inž. Kārlim Kitneram.

Kongresu beidzot LIAA pr-dis Dr. E. Dravnieks novērtēja kongresu kā panākumu no 3 viedokļiem: 1) kopējs kongress visiem techniskajiem darbiniekiem ar kopēju skati, 2) augstais referentu zinātniskais līmenis, 3) dzīvā un lielā aktīvitāte līdz kongresa slēgumam.

L. R.

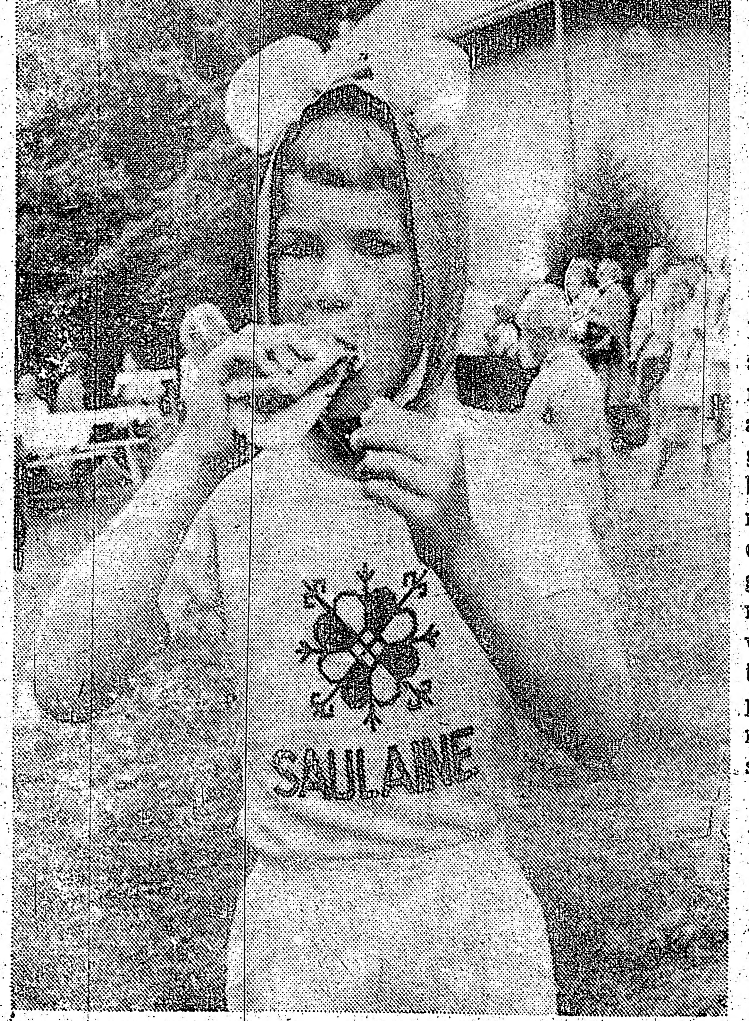

Bērnu vasaras nometnēm beidzoties, arī Daina Brumele atceras neaizmirstamo Sprungulmuižas gada tirgu Saulaines bērnu svētkos, kuros bija viens no daudzajiem pelēpiem un varēja naškoties ap gardumiem.

Foto: JAK

Pa atvērtu logu

IV

VARENAIS KANJONS

Aiz Gallupa pilsētas atkal sākas tuksnesis, bet smiltis te dažādā krāsā — baltas, sarkanas, zilganas, pelēkas, un tāpēc tā nosaukums arī ir Krāsainais tuksnesis. Izskatās skaisti, tikai laiks par karstu, lai priecātos par dažādajām krāsām,— visu dienu ir pāri par 100 gradiem. Te atrodas Pārakmeņoto koku nacionālais parks, kas ietver arī Krāsaino tuksnesi. Pārakmeņoto koku te tik daudz, ka izliekas — nocirsts mežs un koki sazāģēti baļķos, malkā un citos sīkākos gabalos. Daļa akmens baļķu it kā sazāģēti sīkos klucīšos, kas radušies dabas apstākļu ietekmē. Kaut arī pārakmeņoto koku bagātība liekas bezgalīga, no šī parka aizliegts izvest pat mazāko akmens gabaliņu. Pie izejas kontrolē mašīnas, godīgāka izskata tūristiem vismaz noprasa, vai nav ko no parka paņēmuši. Pie ieejas arī jāuzrāda akmens gabals, ja tas par dārgu naudu pirkts ārpus parka apkārtnes veikalos. Bijām pasteigušies par ātru šos akmeņus nopirkt, jo izrādījās, ka esam samaksājuši desmitkārtīgu cenu, pirkdami 20 jūdžu pirms parka sasniegšanas.

Arizonā iestādēm patīk kontrolēšana. Pārbauda ne vien to, ko izved no parkiem, bet jārāda arī, ko ieved Arizonā ceļotāji no citām pavalstīm. Desmit jūdžu no Arizonas robežas šīs pavalsts ierēdņi lika attaisīt mašīnas bagāžas nodalījumu un parādīt, ko vedam. Viņi meklējot lauksaimniecības ražojumus, ar kuŗiem varot ievest slimības. Tā kā par šo kontroli bija jau dzirdēts, tad pēdējos firziķus paspēju apēst pirms robežas sasniegšanas: ja grib skatīt baciļus, lai skatās vēderā...

Ievērojamākais Arizonā ir Lielais (Grand) kanjons, kas tiešām iespaidīgs. Šeit valda klusums, bezgalība un krāsas. Plašums it kā aprij skaņu, tikai mākoņu ēnas un saules staru krišanas leņķis ietekmē krāsu. Viskrāšņākais tas liekas pirms saules rieta, dienā izskatās dūmakains. Zinātnieki domā, ka Kolorado upei vajadzēja 7 miljonus gadu, lai šo kanjonu izveidotu, palīdzot arī lietum un sniegam. Dažās vietās kanjons ir apmēram jūdzi dziļš, un Kolorado upe izsktās tikai kā mazs grāvis ar duļķainu ūdeni. Klinšu krāsas ir dažādas, visvairāk sarkani toņi, bet katrā dienas stundā tie ir citādi. Kanjona augšējā mala atrodas ap 7000 pēdu virs jūras līmeņa ar mērenu temperātūru, bet kanjona apakšā valda 125 gradu karstums. Apakšā tuksneša veģetācija, bet kanjona ziemeļu pusē apmēram tāda, kāda Kanadas ziemeļos. Ziemā kanjona ziemeļu pusē ir bieza sniega kārta, dienvidu puse cauru gadu atvērta tūristiem. No augšas kanjonu var apbrīnot no daudzajām izbūvētajām vērošanas vietām. Ja grib ko vairāk redzēt, jāmeklē mūlis vai jāuzticas savām kājām un pa takām jākāpj aizā. Tas izdarāms tikai pārdrošniekiem, kas raduši kalnos kāpt.

Izjājiens ar mūļiem ilgst dienas lielāko daļu. Jājiens notiek tikai bariņos, mūļiem lēni kāpjot lejā un uzmanīgi liekot soļus. Dažās stāvākās vietās liekas, ka varētu ieslīdēt bezdibenī, bet pavadonis apgalvo, ka nav bijis gadījuma, kad mūlis nometis jājēju aizā. Uz viena no mūļiem novietots ūdens, kuŗu slāpju gadījumos izsniedz jājējiem. Ar katru nokāptu soli karstums pieņemas, bet kanjona apakšā tas liekas kā elles krāsnī. Šeit Kolorado upe izskatās krietna straume, kaut arī, no augšas raugoties, tās lielums liekas apšaubāms. Astoņas jūdzes no augšas līdz apakšai nelikās liels gabals, bet augšupceļš likās kā 80 jūdžu. Ikviens bija nokusis un priecīgs, ka ceļojums beidzies. Varētu iztikt arī tikai ar autobraucienu apkārt kanjonam.

Kanjons iedalīts divās daļās: dienvidu un ziemeļu. Skaistākais skats ir no dienvidiem, ko arī visvairāk tūristi izmanto. Šeit nav pietiekami naktsmītņu, lai visus novietotu, nav arī pietiekami vietas, lai visi varētu novietot mašīnas. Bet apkārtceļš uz ziemeļu pusi ir cauri tuksnesim vairāk nekā 200 jūdžu pa 100 gradu karstumu. Šo ceļu tikai rets tūrists lieto, negribot uzņemties grūtības, kādas varētu rasties, braucot cauri tuksnesim. Te atkal indiāņu rezervāts.

Daļa indiāņu ēku ir vienistabu mājas, citas ir būdas ar māla sienām, cita uzcelta zem liela akmens, bet citur tikai nojume, kas aizsarga no saules. Šo lieto aitu gani, slēpjoties no saules stariem. Dažās vietās sarkanajā tuksneša zemē iestādīta kukurūza, kas krietni paaugusies. Citādi grūti iedomāties, kā indiāņi pārtiek. Liekas, ka rezervāti ir tikai tādas vietas, kas citiem neder.

vl

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTĪ ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: 8 istabu dubultķieģeļu māja, moderna apkure, 2 virtuves, garāža. Kopējā cena $17.500.-, iemaksa $2.900.-.

Broadview — Danforth: Atsevišķa divstāvu 6 istabu māja, divas virtuves, divas vannas istabas, moderna apkure. Kopējā cena $12.900.-, iemaksa $1,500.-.

O'Connor Dr. — St. Clair: Atsevišķs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar piebūvētu ķieģeļu garāžu un pagrabā izbūvētu dzīvokli, ūdens eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš. Kopējā cena $18.000, iem. $4.500.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

KANADAS BAZNĪCAS

Lūdzu klausīties latviešu garīgo raidījumu „Brītiņš ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261 — 4218.

Lūdzu klausīties latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p.p. Lūdz rakstīt „Sauciens no Golgatas", P.O. B. 295, Station „K", Toronto.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto. Ont., tel. OX 9 - 3331 Toronto Sv. Andreja baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī; tālr.

Sestdien, 28. augustā bērnu nometnes slēgšana ar dievkalpojumu Sidrabenē.

Svētdien, 29. augustā, pl. 3 dievkalpojums Andreja baznīcā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6 - 2510. Sv. Jāņa draudze tel. 921 -3327. 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

29. augustā plkst. 11 dievkalpojums Jāņa baznīcā.

5. septembrī, plkst. 11 dievkalpojums Jāņa baznīcā.

12. septembrī plkst 11 kapu svētki Jorkas kapsētas latviešu nodalījumā.

Māc. A. Briedis, Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7 - 2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

29. augustā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave., South.

No pirmdienas, 23. augustā, līdz piektdienai, 27. augustam, no plkst. 10 rītā līdz 12.30 dienā baznīcā bērnu vasaras skola.

SV. KATARĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev. - lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

LONDONA

Māc. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5 - 5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzes Trīsvienības lut. baznī-

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

5. septembrī pl. 2 p. p. jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu, dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224 - 9.95.

Vankuveras latviešu ev. - lut. draudze.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel HU 9 - 3224.

Montreālas latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

29. augustā, plkst. 11 kapu svētki Mt. Royal kapsētā.

Māc. Viesturs Šēfers, 471 Colbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484 - 8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā.

5. septembrī, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē vasaras sezonas beigšanas dievkalpojums.

No 6.—24. septembrim mācītājs ir atvaļinājumā.

26. septembrī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Presbiterāņu baznīcā.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Erg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3 - 2993.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misionāru ... dievkalpojumi notiek ... dienās plkst. 8 vakarā — 105 / ...

Nama mātei

ĒDIENI AR MAZ KALORIJĀM

Nāk jauna sezona ar jaunām modēm. Lai vieglāk būtu tikt pie slaidās līnijas, šodien dažas receptes ēdieniem, kuriem mazāk kaloriju, bet kas ļoti labi garšos arī tiem, kam kalorijas nav jāskaita.

CĀLIS SPĀŅU GAUMĒ

4 personām (katra porcija 250 kaloriju): 1 cālis, apm 2 mārc., 1 mārciņa tomātu, 1 ēdamkarote kāperu, 1 kapāts citrons, 10 kapātu olīvu, sāls un pipari pēc garšas.

Katlā ar cieši pieguļošu vāku ieliek gabalos sagrieztu cāli, tomātus, kaperus, citronu, olīvas, sāli un piparus pēc garšas. Pārlej ar ūdeni, lai cālis būtu apsegts, un sutina apmēram vienu stundu.

TEĻA AKNU ŠAŠLIKS

2 personām (katra porcija 200 kaloriju): 12 unces teļa aknu, 1 šķēlēs sagriests citrons, kapātas pētersīļu lapiņas, sāls un pipari.

Teļa aknu sagriež 12 gabalos, uzdur uz iesma pārmaiņus ar citrona šķēlēm un cep uz karstām oglēm apm. 3—4 minūtes. Pārkaisa ar kapātām pētersīļu lapiņām, sāli un pipariem un tūdaļ pasniedz galdā.

VĒRŠA GULAŠS AR KĀPOSTIEM

4 personām (katra porcija 450 kaloriju): 1½ mārciņas liesas vērša gaļas, 1 mēra tase sarkanvīna, 1/2 mēra tases ūdens, 1/2 mārciņa šķēlēs sagrieztu sīpolu, sāls, pipari, 2 krustnagliņas, lauru lapa, pētersīļu lapiņas un timians, 1 kāpostu galva, apm. 2 mārc.

Pāris stundu pirms sagatavošanas vērša gaļu sagriež apm. 1 cm biezās šķēlēs un saliek bļodā pamīšus ar sīpolu šķēlēm, visu pārlej ar vīnu. Pēc pāris stundām gaļu, sīpolus un vīnu pārlej lielā sutināmā katlā, pielej ūdeni, pieliek garšvielas un sutina uz lēnas uguns cieši vākotā katlā 2 stundas. Pieliek 6 gabalos sagriezto kāpostgalvu un vāra vēl ¾ stundu.

Pelēns ar pavārnīcu

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

29. augustā, pl. 11 nometnē māc. R. Zariņš, pl. 7.30 šīs vasaras beidzamais „svecīšu" vakars nometnes nobeigumam

Betlemes un Jonkeru baznīcās 29. aug. dievkalpojuma nebūs.

5. septembrī, pl. 2 Portvašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis; pl. 9 no rīta nometnē konferences noslēguma dievkalpojums.

Iesvētes mācības sākums sestd. 11. septembrī, pl. 10 draudzes namā.

AURORA

420 Downers Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

29. augustā, pl. 10 no rīta dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds.

ČIKAGA

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons. Tel. FI 3 - 2420.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

22. augustā, pl. 10 rītā dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tel. WA 2 - 2248. Māc. V. Līventāls, tālr. WE 3 - 9326.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā, 1368 Pauline Blvd.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6 - 1191.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Svētdien, 11. septembrī, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā. Tupper ielā 733

Svētdien, š. g. 29. augustā, plkst. 11 dienā dievkalpojums. Māc. K. Kness - Kneziņskis.

Osvalds Akmentiņš

KUR PALIKT – PIE SAVAS TAUTAS VAI INTERNACIONĀLISMA?

DZEJNIEKA UN POLITIĶA RAIŅA 100 GADU DZIMŠANAS ATCEREI

Atstātie dokumenti liecina, ka Raini kā dzejnieku cienīja visi, bet kā lielam domātājam viņam bija mūžīgi konflikti gan ar sevi, gan ar savas partijas biedriem-sociāldemokratiem. Tagad, pēc daudziem gadiem, lieta šķiet pārāk vienkārša, par kuru nebūtu ko galvu lauzīt, bet tā nebija, cērtot tautai brīvības ceļu. Bija gadi, kad Rainim nācās grūti izšķirties, pa kādu ceļu iet un pie kā palikt, — būt savas tautas patriotam vai internacionālisma karoga nesējam, kādu toreiz, vairumā lēto brošūru iespaidā, vēlējās revolūcionāro latviešu elements. Bet mēs ar atklātu sirdi varam sacīt, ka Rainis savai tautai vēlējis tikai labāko un nav domājis tautas brīvību un neatkarību upurēt kādai citai tautai. Negātīvie iespaidi nākuši no Raiņa tuvākajiem līdzstrādniekiem, lai dzejnieku ar lielo vārdu un iespaidu dabūtu savā pusē kalpot internacionālismam un maksāt tam meslus.

Rainis kādā vēstulē, kas publicēta žurnāla „Atpūta" 1932. gada 407. numurā, 1909. gadā žēlojās: „Sociāldemokrati ne vien neieskaita nāciju par cilvēces attīstības galveno spēku, bet redz viņā gandrīz tikai vēsturi ar rudimentu, ne dzīves spēku. Tāpat latviešu sociāldemokratija censšas tikai pēc vietējās kultūrālās pašvaldības apvienotā un nedalāmā Krievijā, tālāk viņa neiet pat savos sapņos, kā jūs gluži pareizi sakāt, un viņa nekad arī pašā obligātoriskā laikā nav tālāk gājusi un neies. Pat Krievijas tautību federāciju viņa ir atraidījusi."

Rainim nelabvēlīgs bijis ne vien Jansons - Brauns, bet arī J. Bērziņš - Ziemelis, vēlākais Pad. savienības sūtnis Vīnē. Īpaši pēdējais „ēdis" Raini, kā vien varēdams. Pēc Bērziņa - Ziemeļa ierašanās Bostonā no Londonas 1916. gada rudenī, attieksmes vēl paasinājās. Raini pazemoja, bet trimdinieku sirdīs dzejnieks palika tas pats, kas bijis — ilgu un sapņu dzejnieks. Tieši kara laikā, 1915. gadā, dzejnieks atzīmēja savu 50. dzimšanas dienu. Laikraksts „Jaunais Vārds" trīs numuros publicēja apsveikumus. Tādus sūtījuši arī latviešu strēlnieki. Rīgas 2. latviešu strēlnieku bataljons, 3. rota, rotu komandieri nosūtījuši šādu apsveikumu:

„Tagad, kad Latvija pārdzīvo grūtus laikus, sāk atkal pamosties senais latviešu varoņu gars. Nav mums Lāčplēša, kas iztīrītu mūsu Dievzemīti no netīriem moškiem un aiztriektu melnos bruņiniekus un atsvabinātu balto tautu. Tamdēļ mēs gribam likt savas dzīvības uz tautas altāra. Glābt dzimteni, latvju tautu, — vai mirt par tām, tas tagad mūsu mērķis. Bet, visi tā nevar darīt. Vajaga arī vīru, no kuriem mēs varam smelties sajūsmu cīņai. Jūs esat tas vīrs, no kura darbiem mēs bieži esam smēlušies sajūsmu un dzimtenes mīlestību, par ko izsakām Jums savu atzinību un pateicību, novēlam daudz laimes Jūsu 50 gadu jubilejas dienā. Saņemat sirsnīgus sveicienus no dzimtenes un no mums."

Bostonas izdevums „Strādnieks" šo apsveikumu uzskatīja par visneglītāko un visriebīgāko laimes vēlējumu, kas „nāk no neapzinīgiem un riebīgiem cara kalpiem... Rainis viņus esot mācījis un pamudinājis uz strādnieku šķiras interešu nonievāšanu un asins izliešanu sīkburžuāzijas labā..." Tas pats „Strādnieks" 1916. gada 28. marta numurā vēl rakstīja: „... lasītājiem ir zināms, ir citās vietās, ka latviešu strēlnieku bataljoni sevi tura par Lāčplēšiem Raiņa Uguni un naktī, bet pašu Raini pieraksta par savu idejisko tēvu, kas ir vislielākais a p v a i n o j u m s priekš visas latviešu nacionālās kultūras un priekš latviešu lielākā dzejnieka sevišķi."

Šī jubileja un sekojošie politiskie danči ap lielo dzejnieku piespieda Raini izstāties no Šveices latviešu komitejas, kuras priekšnieks viņš bija. Kāda būtība bija Raiņa nostāja politiski vēl neskaidrajā 1916. gadā, liecina sekojošie vēstules un dienas grāmatas publicējumi:

„Nupat lasu ‚L. W-ā', ka, pēc zviedru avīžu ziņām, Hilferūfu esot parakstījuši sekojoši latvieši: P. Auziņ, K. Egle, E. Baltkalns, R. Liepa, J. Klūga. Pēc latviešu sarakstā, Šveicē tādu nav. Lūdzu apprasāties pa kolonijām, vai tādi būtu tagad Šveicē, vai bijuši Hilferūfa rakstīšanas laikā. Domājams, ka tādu latviešu nemaz Šveicē nav, laikam tie būs Stokholmā. Par to jāpieprasa oficiāli Stokholmas biedrībai. Bet pēc negātīva apprasīšanās rezultāta jāziņo vācu Šveices presē, ka pēc vārdu sludināšanas zviedru presē, varam no komitejas puses konstatēt, ka tiešām bijusi mistifikācija un ka tādu latvju Šveicē nav. Bet, varbūt, tādu latvju nav arī Zviedrijā un tie visi brīvi izdomāti. Atrakstiet lūdzu, vai Ciriches kolonija ar mieru spert tādu soli? — Lozanā, 10. VII 16." („Atpūta" 1933. g. 3. marta numurs).

(Turpinājums sekos)

Modernā cilvēka stīvais mugurkauls

Viena no mūsu laika bieži sastopamām slimībām ir „izmežģītā" mugura, ar ko sirgst arī daudzi no šī kontinenta latviešiem, it sevišķi sievietes. Interesanti papētīt šīs nepatīkamās likstas cēloņus un kādus organus tā ietekmē.

Mugurkauls sastāv no 24 cietiem skriemeļiem, kas viens no otra atdalīti mazām skriemeļu ripiņām. No katra skriemeļa iziet nervi pa ķermeni uz visiem organiem un locekļiem, bet ripiņu uzdevums ir darboties par triecienu un berzes uztvērējām un izlīdzinātājām. Lai varētu šo uzdevumu veikt, ripiņām jābūt labi apgādātām ar barību, ko tās uzņem no asinīm difuzijas ceļā. Ja kaut kādu iemeslu dēļ ripiņas ar barību netiek pietiekami apgādātas, tās izžūst, kļūst plānas un trauslas, zaudē elastību, un skriemeļu cietās malas sāk spiest uz nerviem. Rodas sāpes, kas izstaro organismā dažādās vietās, reizēm pāriet, bet pēc kāda laika atkārtojas. Šim stāvoklim ieilgstot, var rasties traucējumi iekšējo organu darbībā, reizēm pat jāgriežas pie chirurga.

Par skrimšļu ripiņu izžūšanu ārstiem ir vairākas teorijas. Vienkāršāko un ticamāko pauž Minchenes ortopēds un chirurģijas profesors Dr. Bernbeks. Viņš atzīst, ka kustības un vingrošana veicina asinsriņkošanu, apgādājot mugurkaulu ar barību un uzturot ripiņas veselas un elastīgas. Turpretim ilgstošam miera stāvoklim ir ļauna ietekme, jo asinsriņkošana palēninās, ripiņas netiek pietiekami „iesmērētas", kļūst trauslas un pie pēkšņām spēcīgām kustībām, it īpaši pagriezieniem vai arī kaut ko ceļot, izslīd vai pat ieplaisā, un nelaime klāt.

Šo teoriju pārdomājot, nav brīnums, ka šai kontinentā „vājās muguras" ir bieži sastopama parādība un chiropraktiķu klīnikas uzplaukst vai ik ielā. Apskatot modernā cilvēka dzīvesveidu, redzam, ka tas jau no mazatnes nedabū īsti izkustēties un izvingroties. Kas notiek ar mazbērnu? Tā vietā, lai viņam atļautu rāpot pēc sirds patikas, modernā māte savam mazulim uzmauc „aizjūgu" un to piesien šaurā sētiņā, tīši ierobežojot viņa kustības brīvību, vai arī pāragri rauj stāvus un liek iet. Skolā bērns sēž un sēž, pat starpbrīžos nekāda vispusīga izkustēšanās nenotiek, jo šeit starpbrīži nav ik pēc 50 minūtēm, kā bija Latvijā. Nav regulāras mērķtiecīgas vingrošanas, jo dažādās populārās sporta spēles ir tikai diezgan vienpusīga muskuļu nodarbināšana. Tāli pastaigas gājieni nav modē, jo tagad jau var visur aizbraukt, pat uz 2 blokus attālu veikalu... Tiklīdz jaunietis pabeidz izglītību un stājas darbā, viņam atkal visu dienu nākas sēdēt. Bet visizplatītākā izklaidēšanās vakaros visiem gadagājumiem — televīzija... Un tajā, protams, noraugās tikai sēžot. Pie šāda dzīvesveida arī nav brīnums, ka rodas ne tikai iekšēju organu slimības, bet arvien vairāk arī mugurkaula bojājumu.

Vācu ārsts Dr. Reušs ieteic šīs slimības sākumā tūdaļ griezties pie chiropraktiķa, bet, ja slimība ieilgusi, tikai pie speciālista—terapeuta, kurš ar uzmanīgiem atbrīvošanas vingrojumiem, rāpošanas terapiju un masāžu pievadīs asinis pamirušajām un izžuvušajām starpskriemeļu ripiņām. Vingrinājumi reizēm ir drastiski, piem., ķemeņa pakāršana aiz galvas ar speciālas cilpas palīdzību, ja vaina atrodas kakla kriemeļos. Zemūdens masāža ir ļoti iespaidīga, tāpat peldēšana ieteicama visiem, kam nav daudz iespējas izkustēties. Tikai ļoti bezcerīgos gadījumos jāuzticas chirurga nazim. Nevienā slimībā tik daudz nevar palīdzēt pašā kustīgs dzīvesveids, kā šajā,— tā ir ārstu jaunākā atziņa. Tādēļ ieteicams rāpot, rāpties, kāpaļāt, dejot un peldēt, lai atslogotu dienas darbā „sastingušo" mugurkaulu un izsargātos no nelāgajiem nervu iekaisumiem.

S. Sniedze

S P R A I G Ā K U . . .

(Pārnesums no 2. lpp.)

dārgu gleznu, bet tikai vienu asprātīgu plakātu gadā? Vai mūsu tiesībnieku kopām nebūtu pa spēkam rakstos izteikt komūnisma pastāvēšanas un atbalstīšanas nelegālitāti? Kur ir mūsu valodnieki ar vietējās „mēles" prasmi un savu vecāku pieredzi, kas apgaismotu periodikā komūnisma dabu un nodomus? Un vai mūsu vietējās politikas analizētāji nevarētu nākt klajā ar brīdinājumu, ka sociālistiskie demokrati ir tuvāk rada komūnismam nekā demokratijai?

Nacionālā etniskā prese dod labu pārskatu par komūnisma ļauno dabu. Dažus rakstus būtu vērts tulkot vietējās valodās. Taču lielāku atbalstu ar norādījumiem un aicinājumiem mūsu prese varētu sniegt tiem, kas informē vietējos iedzīvotājus viņu valodā. Šādu izdevumu nav daudz, bet veiktais informācijas darbs ir neatsverams.

Nupat angļu valodā parādījusies kanadiešu lojālistu kustības skrejlapa „Victims of Persecution", kura aicina rietumniekus vairāk izprast komūnisma vajāšanas upurus, jo brīvības atjaunošana komūnistu apspiestajās zemēs nozīmē Rietumu drošību un garantiju pasaules pasargāšanai no bojā ejas. Šī skrejlapa maksā 1 dolaru par 40 eksemplāriem, un tā pieprasāma: Mr. K. Peterson, 29 Goulding Ave, Willowdale, Ont., Canada. **Dzintars**

Vispārējs skats uz Kanadas nacionālās izstādes „Midveju" — izpriecu vietu ar karuseļiem un gaisa cilpām, kā arī apmeklētāju tipiem. Vakara krēslai iestājoties, šī ir visskaļākā un trokšņainākā vieta visā izstādē. Foto: J. Ligers

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

20. augusta — 4. septembrim — A. Zvīdra gleznu izstāde North York Public Library Downsview Regional Branch, Keele St., pie Wilson. Atvērta no pl. 9—9 vak. Sestdienās un svētdienās slēgta.

28. aug., plkst. 6 vakarā sezonas noslēgums ar deju Austrumu ev.-lut. draudzes lauku īpašumā Tālavā.

28. aug. pl. 6.30 — Zaļumballe — Happy Hill īpašumā pēc veco laiku parauga. DV Toronto nodaļas sarīkojums.

12. septembrī — pl. 7 vak. Latviešu namā dievvārdu sapulce un priekšnesumi — Sauciens no Golgatas vadībā.

26. septembrī — pl. 8 vak. Latviešu namā Latviešu dziesmu vakars — Zenta Beķeris.

2. oktobrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

9. oktobrī — plkst. 6 Latviešu namā Latviešu strēlnieku 50 g. jubileja.

No 9. līdz 11. oktobrim—LNJAK 11. kongress Latviešu namā.

10. oktobrī — pl. 7 vak. Latviešu namā dievvārdu sapulce un priekšnesumi — Sauciens no Golgatas vadībā.

16. oktobrī — Latviešu Nams A/S rīko savā namā Plaujas svētku balli — bazāru.

14. oktobrī — plkst. 8.30 vak. operdziedātājas Renātes Gütmanes (no Vācijas) dziesmu un āriju vakars Latviešu namā zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

22. oktobrī — pl. 8 vak. Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātra viesizrāde T. Viljama IGUĀNAS NAKTS — A. Tipāna režijā.

24. okt. pl. 6.30 — Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātra viesizrāde T. Viljama IGUĀNAS NAKTS —A. Tipāna režijā.

28. oktobrī, plkst. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

30. oktobrī — pl. 8 Latviešu namā Krizantēmu balle.

6. novembrī — TLB un DV Toronto nodaļa Latviešu namā rīko Mārtiņvakaru.

6. novembrī — Studenšu korporāciju kopas gadskārtējais tējas vakars Igauņu namā.

13. novembrī — Lāčplēšu svētki Saulainē.

14. novembrī — pl. 6 vak. Latviešu namā J. Raiņa 100. g. dzimšanas piemiņas vakars — LPB Kanadas kopa.

24. novembrī, pl. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

25. novembrī — plkst. 8.30 vak. pianista Ugas Granta (no ASV) klavieru vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

26. novembrī — plkst. 8 vak. DV TK 15 gadu jubilejas izrāde J. Raiņa „Zelta zirgs" North Toronto Collegiate Institute, 17 Broadway Ave.

27. novembrī — plkst. 7 vak. DV TK un DV Toronto nodaļas 15 gadu atceres akts. Plkst. 8 vak. J. Raiņa „Zelta zirgs" izrāde North Toronto Institute, 17 Broadway Ave.

4. un 5. decembrī — Kanadas Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemassvētku tirdziņš Latviešu namā.

11. decembrī — pl. 8 vak. Čikāgas Piecīšu koncerts Igauņu namā, 958 Broadview Ave.

30. decembrī, pl. 8 vak. Latviešu namā Reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

1966. g.

29. janvārī, — Latviešu namā Preses Balle — LPB Kanadas kopa.

HAMILTONA, ONT.

18. septembrī, plkst. 6.30, Connaugh Hoteļa Sheraton zālē notiks Hamiltonas DV nod. 15. g. darbības atceres svinības. Svētku runu teiks bij. Sab. lietu ministrs A. Bērziņš. Piedalās DV teātris.

KIČENERA

21. augustā — Kanadas DV šaušanas sacīkstes Riverside Maples laukumā, 7 jūdzes rietumos no Voterlū.

PĀRSŪTĀM naudu uz LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14-21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAINĪŠU NODAĻA, 491 College St., Toronto 4, Ont.

U...

Jau vecās ... par zvaigznēn... mojušas vietā... tikai vāji s... un sava l...

Valentīna Bise...
dzimusi PLĀTE
dz. 1898. g. 14. jūnijā ...
mirusi 1965. g. 18. augustā ...
Sv. ANDREJA E... LATVIEŠU DR... PALĪDZĪBAS ... TORON...

Mūsu mīļā filistre
ILGA LAU...
dzim. BŪDA
dzimusi 1926. gada 19. jūni...
mirusi 1965. gada 16. augu...
Studenšu korp...

Mūsu mīļā māmiņa, vecmāmiņa...
IRMGARI...
dzim. ...
dzimusi 1907. g...
pēc ilgām ciešanām aizgā ja mūž...
Viņas pelni tiks nodoti zemei ...
York kapos, latviešu...

KRĀŠNUMA DĀRZU izplānošana un... Koki, krūmi un citi materiāli dārzu...
Aleksandrs Gailīti...
79 Pegasus Trail, Scarboro, Ont., tālr...

AUSTRA ŠMI...
DĀMU FRIZIERSALON...
737 Bloor St., W., pie Grace, Toront...

DĀVANU SAIŅI
uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju...
Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārc...
Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu...
Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, ledusska... gājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti, ... levīzijas aparāti, foto aparāti u. c.
Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus ... netto. Šie sainīši ir pilnīgi apdrošināti.
Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas ma... sainīšiem.
Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet ... jumus un sainīšus ar ekspresu vai pastu m... sūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc m... saņemšanas.
Lietuviešu uzņēmums.
BALTIC EXPORTING ...
849 College St., Toronto 4, Ont. Ca...
Tel. LE 1-3098.

s ĪPAŠUMUS!
...evišķs 6 istabu dubult-
...ķieģeļu garāžu un pa-
...eļļas apkure, privāts
... $18.000, iem. $4.500.
... 6 GADIEM UZ
...VISĀ PILSĒTĀ.

...kojumu kalendārs

TORONTO

...sta — 4. septembrim —
...dra gleznu izstāde North
...Public Library Downs-
...Regional Branch, Keele
...e Wilson. Atvērta no pl.
...ak. Sestdienās un svētdie-
...gta.
... plkst. 6 vakarā sezonas
...ums ar deju Austrumu
... draudzes lauku īpašu-
...lavā.
... pl. 6.30 — Zaļumballe —
... Hill īpašumā pēc veco
...pareuga. DV Toronto no-
...sarīkojums.
...mbrī — pl. 7 vak. Latvie-
...nā dievvārdu sapulce un
...nesumi — Sauciens no
...as vadībā.
...embrī — pl. 8 vak. Lat-
... namā Latviešu dziesmu
... — Zenta Beķeris.
...rī — ALT Vašingtonas
...oļa viesizrāde.
...rī — plkst. 6 Latviešu
...Latviešu strēlnieku 50 g.
...a.
...z 11. oktobrim—LNJAK
...ngress Latviešu namā.
...rī — pl. 7 vak. Latviešu
... dievvārdu sapulce un
...nesumi — Sauciens no
...ās vadībā.
...brī — Latviešu Nams
...iko savā namā Plaujas
... balli — bazāru.
...brī — plkst. 8.30 vak.
...edātājas Renātes Gūt-
... (no Vācijas) dziesmu
...ju vakars Latviešu na-
...ē. Toronto latviešu kon-
...rienības sarīkojums.
...rī — pl. 8 vak. Sv. An-
...-cas zālē Losandželosas
...eļojošā teātra viesizrāde
...ama IGUANAS NAKTS
...ipāna režijā.
... pl. 6.30 — Sv. Andreja
...ālē Losandželosas latv.
...ā teātra viesizrāde T.
...a IGUANAS NAKTS
...pāna režijā.
...rī, plkst. 8 vak. Latviešu
...eliģiski - ētisku pārdo-
...kars. Māc. R. Ekšteins.
...rī — pl. 8 Latviešu na-
...zantēmu balle.
...brī — TLB un DV To-
...odaļa Latviešu namā rī-
...tiņvakaru.
...rī — Studenšu korporā-
...pas gadskārtējais tējas
...Igauņu namā.
...mbrī — Lāčplēšu svētki
...ē.
...brī — pl. 6 vak. Latvie-
... J. Raiņa 100. g. dzimša-
...miņas vakars — LPB
...s kopa.
...nbrī, pl. 8 vak. Latviešu
...eliģiski - ētisku pārdo-
...ars. Māc. R. Ekšteins.
...nbrī — plkst. 8.30 vak.
... Ugas Granta (no ASV)
... vakars Latviešu nama
...ronto latviešu koncert-
...bas sarīkojums.
...nbrī — plkst. 8 vak. DV
...gad'' jubilejas izrāde J.
... „Zelta zirgs" North To-
...Collegiate Institute, 17
...ay Ave.
...mbrī — plkst. 7 vak. DV
... DV Toronto nodaļas 15
...ceres akts. Plkst. 8 vak.
...a „Zelta zirgs" izrāde
... Toronto Institute, 17
...ay Ave.
... decembrī — Kanadas
...ās Vanagu tradicionā-
...massvētku tirdziņš Lat-
...namā.
...nbrī — pl. 8 vak. Čika-
...cīšu koncerts Igauņu
...58 Broadview Ave.
...nbrī, pl. 8 vak. Latviešu
...Reliģiski - ētisku pārdo-
...ars. Māc. R. Ekšteins.
...rī, — Latviešu namā
...Balle — LPB Kanadas

...AMILTONA, ONT.
...mbrī, plkst. 6.30, Con-
... Hoteļa Sheraton zālē
... Hamiltonas DV nod.
...arbības atceres svinības.
...runu teiks bij. Sab. lie-
...istrs A. Bērziņš. Pieda-
... teātris.

... KIČENERA

...tā — Kanadas DV šauša-
...ikstes Riverside Maples
...ā, 7 jūdzes rietumos no

PARSŪTĀM
naudu uz
LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14-21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAINīSU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

Uz pēdām 1006. gada pārnovai

Jau vecās chronikas stāsta par zvaigznēm, kas pēkšņi uzliesmojušas vietās, kur iepriekš bijis tikai vāji saredzams spīdeklis, un sava lielā spožuma dēļ bieži bijušas redzamas pat dienas laikā. Tās ir jaunās zvaigznes jeb novas (pēc latīņu vārda „nova" — jauns).

Novās vēl nezināmu iemeslu dēļ uzkrājas milzīgi enerģijas krājumi, no kuriem zvaigzne atbrīvojas eksplodējot. Eksplozijas brīdī zvaigznes izmēri strauji palielinās simtiem tūkstošiem reižu. Tikpat daudz reižu palielinās arī to spožumu, un tādēļ šķiet,ka pie debesīm pēkšņi uzliesmojusi jauna zvaigzne. Eksplozijas brīdī no zvaigznes atdalās apmēram 200.000 miljardu tonnu gāzu masas, taču, salīdzinot ar pašas zvaigznes masu, tas tomēr ir ļoti maz — apmēram viena simttūkstošā daļa. Tādēļ pēc eksplozijas zvaigzne savos apmēros jūtami neizmainās. Spožuma ziņā gan,— savu vislielāko spožumu īsā laikā sasniegusi., tā pamazām sāk dzist, līdz pārvēršas vai nu par sīku, tikai tālskatos saredzamu zvaigzni, vai arī skatienam pilnīgi izgaist. Mūs zvaigžņu sistēmā katru gadu eksplodē 20 — 30 zvaigžņu, dažos gados pat līdz 100 novu. Vairums no tām ar neapbruņotu aci nav novērojamas.

Retos gadījumos eksplozija tomēr ir tik varena, ka pēc tās no zvaigznes paliek pāri vienīgi tās centrālā daļa. Dažreiz zvaigzne sašķeļas pat atsevišķos gabalos. Tādas zvaigznes sauc par pārnovām. Šo zvaigžņu spožums eksplozijas brīdī palielinās apmēram 100 miljonu reižu, tādēļ tās bieži redzamas pat dienas laikā. Eksplozijas brīdī no zvaigznes atdalās gāzu masas — pat līdz vienai desmitdaļai no zvaigznes masas, tādēļ pēc eksplozijas pārnovas vietā redzams mazs gāzu mākonītis, kas strauji izplešas uz visām pusēm. Eksplozijā izmestie protoni un citi atomu kodoli, izklīstot starpzvaigžņu telpā, rada kosmiskos starus. Elektroni — turpretim — bremzējoties magnētiskajos laukos, izstaro radioviļņus. Tādēļ pārnovu eksploziju vietās, kur tagad redzami nelieli gāzu miglāji, novērojams t. s. radiozvaigznes. Tie ir objekti, kas izstaro spēcīgus radioviļņus. Šāds radiozvaigznes piemērs ir pazīstamais Krabja miglājs. Tas ir 1054. gadā uzliesmojušās pārnovas pārnovas atliekas.Taisnību sakot, šī eksplozija notika, nevis 1054. gadā, bet pirms 5900 gadiem, jo gaisma no šī miglāja līdz Zemei ceļā pavada 5000 gadu. Pati pārnova tagad ir tikai maza balta zvaigznīte Vērša (Taurus) zvaigznājā. Sava izskata dēļ astronomi tai devuši Crab Nebula vārdu.

Pārnovas ir ļoti reta parādība. Mūsu zvaižņu sistēmā ir zināmas tikai 7 pārnovas. Tās eksplodējušas 185., 369., 1006., 1054., 1572., 1604., un 1934. -gadā. Par pirmajām 4 pārnovām ziņas atrodamas senajās ķīniešu chronikās. Piemēram, par 185. gada 7. decembrī uzliesmojušo pārnovu ķīniešu zinātnieka Ma-Tuan-Lina enciklopēdijā lasāms šāds ieraksts: Čžun-Pin perioda otrā gada devītajā mēnesī Gui-Hai dienā Nan-Mana vidū parādījās zvaigzne-viesis. Tā bija bambuka paklāja lielumā un pakāpeniski parādījās piecās krāsās. Nepārtraukti vājēja un nākamā gada sestajā mēnesī nodzisa." Šīs vecās chronikas ieraksts tad ļāva tagad novērojamo radioizstarojumu avotu Centaura zvaigznājā saistīt ar šo 185. gada pārnovu.

Pārnovām īpašu vērību sāka pievērst pēc tam, kad dāņu astronoms Ticho Brahe novēroja un grāmatā aprakstīja 1572. gadā Kasiopejas zvaigznājā redzēto jauno zvaigzni. Brahe to ieraudzīja 11. novembrī, bet jau ap mēneša beigām ta bija kļuvusi spožāka, nekā Venēra un redzama pat dienā. Tad tās spožums sāka vājēt, kaut gan vēl pat nākošā gada martā atbilda 1. spožuma klasei. Mūsdienās tā nodzisusi līdz 12. lieluma zvaigznei, kas saskatāma vairs tikai tālskatos.

1604. gadā uzliesmojušo pārnovu aprakstījis vācu astronoms Johans Keplers — slavenais planētu kustības likumu atklājējs.

1934. gada 13. decembrī Herkulesa zvaigznājā uzliesmojušās pārnovas spožums gan pieauga tikai 300.000 reižu, bet novērojumi rāda, ka eksplozijā šī zvaigzne sadalījusies divās daļās — tur, kur pirms eksplozijas bija viena zvaigzne, tagad redz ciešu zvaigžņu pāri.

Amerikāņu astronomi pašlaik meklē 1006. gada pārnovas atliekas. Jēlas universitātes zinātņu un medicīnas vēstures katedras profesors Dr. Bernards Goldšteins pārbaudījis vairākas ziņas arabu, ķīniešu un latīņu valodās, kas norāda uz „ļoti spoža, nekustīga objekta" parādīšanos pie debesīm 1006. gadā, kas bijis redzams 3 mēnešus. Jēlas universitātes observātorijā Dr. Braiens Marsdens, izmantojot 11. gadsimta ēģiptiešu astrologa Ali ben Ridvana aprakstu, jau aprēķinājis šīs pārnovas eventuālo atrašanās vietu. Ja tā izrādīsies pareiza, tad no mūsu zvaigžņu sistēmā zināmajām 7 pārnovām atkal vienai būs atklāta tagadējā atrašanās vieta.

Gundārs Grīslītis

✝

Valentīna Bisenieks

dzimusi PLĀTE

dz. 1898. g. 14. jūnijā

mirusi 1965. g. 18. augustā Toronto

Sv. ANDREJA EV. - LUT.
LATVIEŠU DRAUDZES
PALĪDZĪBAS FONDS
TORONTO

✝

Mūsu mīļā filistre

ILGA LAUBE

dzim. BŪDA

dzimusi 1926. gada 19. jūnijā,
mirusi 1965. gada 16. augustā

Studenšu korp. AURORA

✝

Mūsu mīļā māmiņa, vecmāmiņa, sievasmāte, māsa, svainiene, tante

IRMGARDE PLŪME

dzim. BAIŽE

dzimusi 1907. gada 25. jūnijā Rīgā,
pēc ilgām ciešanām aizgā ja mūžībā š. g. 18. augustā Ņujorkā.
Viņas pelni tiks nodoti zemei otrdien, 31. augustā pl. 4 p.p.
York kapos, latviešu nodaļā, Willowdale, Ont.

PIEDERĪGIE

KRĀŠŅUMA DĀRZU izplānošana un ierikošana.
Koki, krūmi un citi materiāli dārzu vajadzībām
Aleksandrs Gailītis
79 Pegasus Trail, Scarboro, Ont., tālr. 284—6715

BLOOR—JANE: Pirmā stāvā —
izīrējama
istaba, virtuve un atsevišķa vannas istaba ar vai bez mēbelēm.
Ledusskapis un plīts.
Zvanīt 766—6908, Toronto

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace. Toronto. LE 5-6792

KESWICK — pie Simcoe ezera
izīrējama vasarnīca,
uz nedēļām vai nedēļas nogalēm.
Parocīgi sasniedzama ar autobusu.
Tuvākai informācijai zvanīt
922-2931, Toronto.

DĀVANU SAIŅI
uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.
Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārciņām.
Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.
Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, ledusskapji, veļas mazgājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti, velosipedi, televīzijas aparāti, foto aparāti u. c.
Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¾ mārc netto. Šie sainīši ir pilnīgi apdrošināti.
Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas sainīšiem.
Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un sainīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas.
Lietuviešu uzņēmums.
BALTIC EXPORTING CO.
849 College St., Toronto 4, Ont. Canada.
Tel. LE 1-3098.

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.
O IZĪRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ. O
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

Toronto Window MFC Co. Ltd.
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

BATHURST — EGLINTON rajonā
VAJADZĪGA
mājas apkopēja
ar pieredzi ģimenē ar vienu bērnu. Jāprot runāt angliski. Ēdiens nav jāgatavo. Guļamistaba un dzīvojamā istaba ar TV. Privāta ieeja.
Zvanīt RU 7—5838, Toronto.

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas
sarīkojumiem un viesībām
TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

Izdaru visāda veida
APMETUMU DARBUS
iekšpusē un ārpusē.
Lieku grīdu plates (tiles).
Darbs garantēts.
BRUNO LIELBĀRDIS
769-8280, Toronto.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
12 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario.
Tel. EM 6-5946.
Suite 107
RO 6-8354 (mājās)

ALFREDS STIKUTS
REALTOR
2889 Dufferin Street
tel. 789—1535, Toronto 19

Ir liela starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
Palīdz Jums nelaimes gadījumos.
PL 9-0266.

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANES BIROJS
467 Sherbourne St., Toronto
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

Estd 1874
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās.

Lotus
FLORIST • GIFT SHOP • 802 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 533-3881
802 BATHURST ST. (pie Bloor St.)
LE 3-3881
O PUĶES O LATVIEŠU GRĀMATAS O SKAŅU PLATES O DZINTARS O KRISTALLS O PORCELĀNS O KERAMIKA
KANADAS LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS
Gan veciem ļaudīm,
gan jaunām skuķēm
ir patīkams sveiciens,
kas nāk — ar puķēm.
Arvīds Tirums

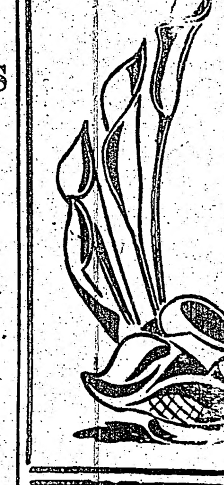
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS UN MĀKSLAS SALONS CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911. (Arī pēc darba)
SKAISTĀKIE UN SVAIGĀKIE GRIEZTIE ZIEDI. KRĀŠŅI PUĶU SAKĀRTOJUMI LAULĪBĀM UN CITIEM GADĪJUMIEM.
Dāvanām bagātā izvēlē tautiskas rotas lietas, ādas un koka izstrādājumi, audumi, skulpturas, eļļas gleznas u.c.
MILDA un ROBERTS KLAVIŅŠ

Venus
PUĶU VEIKALS
Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām
Piegādā Lieltoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4087.
A. PUTNIŅŠ

VALUPE
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkaļa
A. KIVLENIEKA, G. J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4., Ont., 533—2837
Tautiešiem atlaide

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca
1095 QUEEN ST. E.
HO 6-5152

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja
361 RONCESVALLES AVE
LE 1-7353
Īpašnieks ST. CUKULS

LATVIEŠU UZŅĒMUMS ALEX DOORS
pagatavo un pārdod tautiešiem koka durvis visādos lielumos un veidos, pēc vēlēšanās izgrezno vai labo arī vecās.
VEIC PĀREJOS KOKA DARBUS.
Tel. 769-2156, Toronto. A. BEIZAKS.

BĒRZIŅŠ Realty Ltd.
Arnolds Bērziņš
316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

OK TRAVEL TOURS
CEĻOJUMU BIROJS
World Wide Travel Service
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
697 Bay Street, Toronto 2 *EMpire 6—9488*

Everlast Heating Co.
62 GEAREY AVE.
LE 1-1101
Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA.
Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
HU 7-0491
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas.
ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
365 Bay Street,
Toronto
tel. 363—4451

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
attīstīšana palielinājumi duplikāti citi darbi izcilus kvalitāte atlaide
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

UNO MANKIN REALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST. KĀRKLIŅŠ.
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO1-1114 mājās 425-4162

Danforth — Jones: 7 istabu dubultķieģeļu māja ar divām virtuvēm, eļļas apkure, iebraucamais ceļš un garāža. Cena $15.900.-.

Beach raj.: 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, eļļas apkure. Īpašums labā stāvoklī. Iemaksa $1.000, atlikums uz 10 g. oblig. Mēneša maksājumi $112.-.

Danforth — Donland: Veikala telpa un 4 istabu dubultķieģeļu māja, ogļu apkure, iebraucamais ceļš un vieta garāžai. Cena $11.000.-.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM KĀ ARĪ IZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLĪDZĪBAS

SPORTS

(Pārnesums no 4. lpp.)

Dundurs (Kičenera - Voterlū) ar 84 punktiem.

Vanadžu klasē 10 dalībnieču konkurencē uzvarēja un transportfirmas Baltic Movers īpašnieka St. Vasarāja dāvāto ceļojošo balvu pirmo reizi ieguva A. Meldere (Kičenera), no iespējamiem 150 punktiem sašaujot 113. Otrā vietā ierindojās A. Jēkabsone (Toronto) ar 110 punktiem, 3. N. Pulciņa (Hamiltona) ar 102, 4. V. Andersone (Manitoba) ar 85 punktiem, 5. A. Bērziņa (Druva) ar 80 punktiem un 6. A. Puriņa (Toronto) ar 78 punktiem.

12—15 gadu veco jauniešu klasē uzvarēja J. Tesvins (Londona) ar 98 punktiem, 2. A. Dambinieks (Londona) ar 97 punktiem un 3. H. Preiss (Kičenera) ar 95 punktiem bet 15—18 gadu veco grupā — 1. A. Zakulis (Kičenera) ar 94 punktiem un 2. V. Nikiforovs (Montreala) ar 73 punktiem.

Meistarsacīkstēs notika neparasts starpgadījums, par kuŗu liekas, vēl nāksies lemt Kanadas DV zemes valdei. Individuālajā šaušanā vislielāko punktu skaitu guva N. Ozoliņš (Hamiltona) — 282 punktus, ar ko viņš reizē būtu kļuvis arī DV meistartitula ieguvējs. Sacīkšu galvenais tiesnesis A. Preiss viņu tomēr diskvalificēja par speciālās šāvēju vestes lietošanu. Še jāpiezīmē, ka DV globālajās šaušanas sacīkstēs šādas vestes atļautas, bet Kanadas DV meistarsacīkšu noteikumos par tērpiem nekas nav minēts. Iepriekšējā gadā tādus neliedza lietot arī Kanadā, bet šogad nav zināms, vai speciālās vestes lietojuši to trīs nodaļu šāvēji, kas rezultātus iesūtījuši pa pastu… Tādēļ grūti izprotams, uz kāda pamata A. Preiss pēkšņi atzina, ka speciālās vestes aizliegtas… Tas izskatās pēc jauniem, paša radītiem noteikumiem, — izteicās kāds sašutis meistarsacīkšu dalībnieks. N. Ozoliņš šāva pirmajā maiņā, bet pirms stāšanās starta vietā galvenais tiesnesis A. Preiss viņam neteica, ka speciālā veste aizliegta, bet izdarīja to, kad Ozoliņš jau šāva pēdējās patronas. Pārējiem sacensoņiem A. Preiss tad iepriekš pateica, ka nepielauj speciālās vestes, bet Ozoliņam atļāva šaut vēlreiz. Dabiski, otrreiz tikpat labi koncentrēties uzdevumam, it sevišķi vēl, ja priekšā arī komandu šaušana, nav viegli, kādēļ N. Ozoliņš pamatoti atteicās šaut otrreiz un pastāvēja uz noteikumos rakstīto. Viņam otrreiz nešaujot, galvenais tiesnesis A. Preiss, par spīti citu tiesnešu iebildumiem, N. Ozoliņu diskvalificēja.

Šis A. Preisa lēmums katrā ziņā atzīstams par pārsteidzīgu. Par nepamatotu diskvalifikāciju atzina arī meistarsacīkšu dalībnieki, ar kuŗiem iznāca runāšana. Tā negaidīti 1. vietu ieguvušais F. Konrads lāgā nevēlējās ņemt balvu pretim un izteicās: „Tas nav sportiski! Es nejūtos kā uzvarētājs. Manās acīs uzvara pienākas Ozoliņam!" Sacīkšu galvenais tiesnesis tomēr izrādījās varenāks un citos ieskatos…

Vtr

NĀKOŠĀ FUTBOLA SPĒLE

Toronto DV futbolistu nākošā līgas spēle Masaryk laukumā (Scarboro) pret Spartas vienību notiks svētdien, 29. augustā, pl. 2 dienā, ne plkst. 8 vakarā, kā aplami ziņots LA iepriekšējā numurā.

Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkšu labākie vieglatlēti Juris Zivtiņš (pa kreisi) no Otavas un Kaiva Ceļdoma no Okvilles, kas izcīnīja V. Rozenberga piemiņas balvas. Vērtējot rezultātus 3 disciplīnās pēc daudzcīņu punktu tabulām, K. Ceļdoma savāca 2144 punktus, veicot 100 m 13,5 sek., augstlēkšanā 1,43 m un tāllēkšanā 4,97 m. Pēdējais sasniegums ir jauns Kanadas latviešu rekords. Juris Zivtiņš balvu izcīnīja ar 232' punktu, veicot 100 m 11,1 sek., 200 m 22,8 sek. un tāllēkšanā 6,82 m. Viņš ieguva arī DV Kanadas valdes balvu par sacīkšu labāko rezultātu.

Foto: J. Ligers

Mūsu draudzes valdes ilggadīgais sekretārs

Jūlijs FREIMANIS

aizgājis mūžībā šī gada 7. jūlijā

Mt. 25, 23

Aizgājēju mīļā piemiņā paturēs
Rīgas Sv. Jāņa baznīcas mācītāji.

TORONTO DV FUTBOLISTU UZVARA UN ZAUDĒJUMS

Toronto DV futbola vienība 20. augustā līgas meistarībā pārspēja CBC vienpadsmitu ar 3—2 (3—1) rezultātu, nodemonstrējot labāko sniegumu šai sezonā. Spēli izsākot, pirmie pie vārtu guvuma tika pretinieki. Šis negaidītais CBC vienības panākums DV izlasei deva cīņas sparu, un nebija ilgi jāgaida uz rezultāta izlīdzinājumu ar J. Pavāra raidījumu. Nu iesākās cīņa par vadību, kurā sekmīgāk izrādījās latvieši, ar E. Buša vārtu guvumu paaugstinot rezultātu uz 2—1. Īsi pirms puslaika beigām vēl trešo panākumu latviešu labā guva A. Liepa. Spēles turpinājumā CBC pārkārtoja sastāvu un brāzmainos uzbrukumos centās zaudēto atgūt, bet lieliski savu uzdevumu veica DV vārtsargs A. Rāva, atvairot neskaitāmus skaudrus pretinieka raidījumus, vairākos gadījumos pat situācijās, kad vārtu zaudējums šķita nenovēršams. Par šo veikumu A. Rāva izpelnījās ne vien skatītāju aplausus bet arī CBC spēlētāju atzinību. Ap puslaika vidu CBC no burzmas ieguva otrus vārtus, bet visi centieni rezultātu izlīdzināt palika nesekmīgi, un spēle beidzās ar DV futbolistu pelnītu uzvaru.

23. augustā Toronto DV vienības pretinieks līgas meistarībā bija Scarboro United. Šai sacensībā latviešiem nācās piedzīvot 0—3 (0—2) zaudējumu. Spēles sākumā nekas neliecināja, ka DV vienpadsmits laukumu atstās kā zaudētājs, kaut pretinieks guva vārtus, DV aizsardzībai kavējoties iejaukties un gaidot uz tiesneša svilpi aizmugures dēļ. Še var vienīgi piebilst, ka rūdītiem futbolistiem sen vajadzēja zināt, ka spēle pārtraucama vienīgi pēc svilpiena, ne iepriekš, gaidot uz signālu, kas var arī nenākt. Šādas kļūdas parasti beidzas ar vārtu zaudējumu… DV futbolisti gan sparīgi uzbruka, bet trūka saskaņas un raidījumu vārtos. Tā pamazām pārsvars nosvērās pretinieka pusē kas darbojās enerģiskāk un lietderīgāk. Kad īsi pirms puslaika beigām DV aizsardzība vieglprātīgi centās pieturēt bumbu un saspēlēties savā starpā, līdz bumbu zaudēja, un pretinieks guva otrus vārtus, spēles iznākums praktiski jau bija izšķirts. Otrā puslaikā latvieši pārkārtoja savu vienību. Tas kopējo sniegumu gan mazliet uzlaboja, bet nekā praktiska nedeva. Pretinieks toties bija „iztaustījis" latviešu vājās vietas un, atkal kādu nesaprašanos izmantojot, paaugstināja rezultātu uz 3—0, kā spēle arī beidzās.

R. K.

ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU MEISTARSACĪKSTES TENISĀ

Šogad notiks Toronto 4. un 5. septembrī Riverdale Park tenisa laukumos. Laukumi atrodas Broadview Ave malā, uz dienvidiem no Danforth Ave. Sacensības notiks vispārējā un senioru klasē, kurā varēs piedalīties spēlētāji, sākot ar 45 gadiem. Sacīkšu sākums sestdien plkst. 10 vīriešu vienspēlēs un plkst. 1 dāmu vienspēlēs. Pieteikšanās uz vietas.

ATKLĀTA…

(Pārnesums no 1. lpp.)

Paskaidrojumus par tēlotājmākslas skates eksponātiem sniedza prof. A. Annus, pašu izstādi novērtējot par labāko 50 gados.

Tēlotājmākslas izstāde bija apvienota ar latviešu technisko darbinieku sasniegumu skati, kurā bija redzamas ne tikai grāmatas u. c. publikācijas, bet arī plāni, zīmējumi, attēli. Par to vispārējo informāciju sniedza Inženieru apvienības pr-dis Dr. E. Dravnieks, izsakot prieku par visu technisko zinātņu nozaru parādīto kopdarbību.

Ir.

NECELSIM…

(Pārnesums no 1. lpp.)

devums. Tādēļ nesimpatiska man liekas dažu jaunā paaudzes akadēmiķu tieksme ar dažādu kombināciju palīdzību uzspiest centrālajām organizācijām savus personīgos ieskatus, skaidri apzīmējot tos kā savus ieskatus „uzspiešanai" viņiem nav nevienas organizācijas pilnvarojuma. Te gribas jautāt: kur palicis jauno vīru laiku daudzinātais demokratisms un sašutuma pilnie pārmetumi vecākajai paaudzei par diktatoriskām tieksmēm?

DZIESMĀS IZPAUŽAS IGAUŅU PROTESTS

Somu tūristi, kas ieradušies Igaunijā uz dziesmu svētkiem, kas notika tai pašā laikā kā Rīgā, stāsta, ka igauņi padomju režīmā pārvērtušies un kļuvuši nerunīgi. Igauņi nekad neuzsākuši sarunas ar somiem, un jautājumiem atbildējuši tik un tā, ja skarts kāds bīstams temats, atbildējuši, ka nekā nezina. Somi varējuši staigāt pa Tallinu tikai grupās gida pavadībā. Pa vienam iziet uz ielas nebija iespējams. Somus visvairāk pārsteidzis, ka Tallinā tik daudz krievu.

Starp Tallinu un Helsinkiem tagad atklāta tieša kuģu satiksme, bet igauņi to nevar izmantot. To visvairāk lieto somu un zviedru tūristi.

Dziesmu svētki Tallinā noritējuši apmēram tādā pašā garā kā Rīgā. Viena trešdaļa programmas bijusi krievu dziesmas. Kad koris sācis dziedāt kādu no vecajām dziesmām par dzimteni, klausītāji sajūsmā piecēlušies kājās, kad dziesma beigusies, atskanējusi aplausu vētra. Kāds zviedru žurnālists bija ndomājis, ka šī dziesma esot Igaunijas vecā himna un tā arī paziņojis savam laikrakstam.

IGAUNIJAS KONSULA JUBILEJA

Igaunijas konsuls Ņujorkā Ernsts Jāksons 11. augustā atskatījās uz 60 mūža gadiem. Jāksons dzimis Rīgā, kur arī ieguvis izglītību un sācis diplomātisko dienestu Igaunijas sūtniecībā. Vēlāk viņš izpildīja sekretāra amatu pie Igaunijas goda konsula Sanfrancisko, bet īsi pirms otrā pasaules kaŗa viņu iecēla par konsulu Ņujorkā.

Ā. Z.

AR PĪPI UZ JUMTA

Sakarā ar sausumu Ņujorka cieš no dzeramā ūdens trūkuma. Nav atļauts lietot ūdeni dārzu laistīšanai auto mazgāšanai, strūklakām vai citām pieciešamām lietām. Par spīti šiem ierobežojumiem, daži ņujorkieši grib Ņujorku izskatīgu. Slavenais dārglietu veikals Tifanijs savai strūklakai izgudrojis ūdens vietā citu neparastu šķidrumu darbības turpināšanai. Ūdens vietā gaisā strūklakas met džinu (tas ir stiprais dzēriens, ko daļa ļaužu lieto slāpju remdināšanai). Veikals iegādājies četrus dučus džina pudeļu, kuŗu saturu ielējis strūklakā. Sākumā bijis domāts šampanietis, bet tas par daudz putojis, tāpēc idejas autoram nācies meklēt citu ūdens aizstājēju.

☆

Latviešu rakstniekiem, kuŗiem citos kontinentos nav veicies ar godalgu iegūšanu, bet kas domā, ka varētu būt godalgas cienīgs, ieteicams doties uz Austrāliju. Pēc kāda ievērojama latviešu literātu pazinēja ziņām Austrālijā ir tikai kādi 8 latviešu rakstnieki un gandrīz vai katrs esot jau ieguvis kādu literāru balvu, ko piešķīris Austrālijas kultūras fonds, vai kādu citu balvu. Tas šiem rakstniekiem liekot izskatīties kā ģenijiem, kaut arī ārpus Austrālijas tie maz pazīstami. Liekas, šinī kontinentā vienīgā Austrālijas rakstnieka darbi izdoti Jānim Sarmam, kaut gan ar meklēšanu sameklējami arī daži citu rakstnieku darbi, kas izdoti Austrālijā.

Ezītis

Astronauti turpina lidojumu

Amerikāņu dvīņu kapsula V darbojas priekšzīmīgi. Pēc vairāk nekā 5 dienu lidojuma izplatījumā nav iemesla domāt, ka astronauti Kūpers un Konrads nevarētu palikt gaisā paredzētās 8 dienas, pārspējot visus pastāvošos laika un tāluma rekordus, lai pabeigtu vēsturisko lidojumu svētdienas rītā nolaižoties ar dvīņu kapsulu V Atlantijas okeanā.

Kapsulu lidojuma sākumā piemeklēja dažādas kļūmes. Vispirms, degvielu pievadu traucējumu, laika apstākļu un radio bojājumu dēļ kapsulas izšaušanas sākums bija jāatliek par 48 stundām. Tiklīdz kapsula bija orbītā, noskaidrojās, ka radušies traucējumi kādā no tās elektriskajām sistēmām, un astronautiem, ja arī izdosies lidojumu turpināt, nebūs iespējams izdarīt visus plānotos eksperimentus. Bet jau svētdien, lidojuma otrā dienā bojātās elektriskās sistēmas darbība bija tiktāl saglābta, ka vairs neradīja turpmākas bažas. Lidojuma trešā dienā astronauti ar pirmās dienas stipri ierobežoto jaudu jau varēja rīkoties tik brīvi, ka izplatījumā ar dažādu mazu atgrūdienu raķešu palīdzību daudzkārt mainīja kapsulas kursu, tvarstot kādu iedomātu satelītu, iespējot pievadīt kapsulu tikai 15 jūdžu no punkta, kurā, pēc matemātiskiem aprēķiniem, iedomātajam satelītam noteiktajā brīdī būtu vajadzējis atrasties. Sākumā bija plānots, ka kapsula izšaus savu satelītu, dos tam 20 min. laika lidojuma uzsākšanai, tad sāks to tvarstīt un panāks pēc 4 zemes aplidojumiem. Jau minētie elektriskās sistēmas bojājumi šo plānu izjauca.

Lidojuma 4. dienā jau bija nolidots krietni vairāk par miljonu jūdžu, sekmīgi veikti dažādi sīki eksperimenti. 5. dienā sākās pastāvošo rekordu pārspēšana. Ieskaitot pirmo lidojumu izplatījumā, astronauts Gordons Kūpers kļuva vispiedzīvojušākais izplatījuma lidotājs, pavadot orbītā vairāk stundu kā jebkurš cits. Pēc pilnu 5 dienu lidojuma amerikāņi pārspēja arī padomju izturības rekordu, kas līdz šim bija 119 stundu un 6 minūtes.

Vadoties no Pad. savienības izturēšanās, jāsecina, ka krieviem acumirklī nav nekā tāda, kas pārspētu amerikāņu varējumu izplatījumā. To pierāda arī kāds garš raksts padomju bruņoto spēku laikrakstā „Sarkanā Zvaigzne", kas amerikāņu satelītu apvaino spiegošanā. Dvīņu kapsula V gaisā paliekot tik ilgi vienīgi tādēļ, lai vairākkārt varētu pārlidot izspiegojamās territorijas. Tā, piemēram, paredzētā 121 zemes aplidojuma laikā kapsula pārlidotu Kubai 11 reižu, Vietnamai 16 un komūnistu Ķīnai 40 reižu Ja Pad. savienība ir spiesta zemoties ar šāda veida apvainojumiem, tas patiešām pierāda, ka tiešā izplatījuma iekarošanas sacensībā tai pašreiz nav nekā, ar ko atsvērt ASV zinātnieku panākumu. Ar apvainojumiem krievi tika sevi izpliķē. Un mazliet piepalīdz arī prezidents Džonsons, kas nule aicinājis Kremli nosūtīt kādu no saviem izciliem zinātniekiem noskatīties dvīņu kapsulas VI izšaušanā šī gada oktobrī. Lai brauc vien un paskatās; un pamācās, kā tādas lietas jādara!

„Sarkanai zvaigznei" daudz sakāms par amerikāņu dvīņu kapsulu programmu un centieniem sasniegt mēnesi. Bruņoto spēku laikraksts uzsver, ka amerikāņu galvenais mērķis nav mēness sasniegšana līdz 1970. gadam, bet gan vingrināšanās mākslīgu satelītu notveršanā un iznīcināšanā, tāpat vingrināšanās satelītu izmantošanā spiegošanas vajadzībām.

Ja Pad. savienība uztraucas par dvīņu kapsulu spiegošanas potenciālu, ko tad tā sacīs, kad izplatījumā parādīsies cilvēku apkalpotas izplatījuma laboratorijas? Prezidents Džonsons uzdevis aizsardzības ministrijai kopš 1963. gada novārtā atstāta plāna realizēšanu. Orbitējošu laboratoriju izveidošana — 1968. gadā piecas divu vīru apkalpotas laboratorijas tikšot ievadītas orbitā ap zemes lodi — izmaksās vismaz 1.5 bilj. dolaru.

ASV solījušās, ka neizmantos izplatījumu par masu iznīcības ieroču glabātavu. Paredzētās laboratorijas tiks izmantotas, lai iepazītos ar cilvēka spējām strādāt izplatījumā, tur pavadīt ilgus laika periodus nesalīdzināmi ērtākos apstākļos nekā šaurajās dvīņu kapsulās. Tai pašā laikā jāuzsveŗ, ka prezidents Džonsons nemaz nemēģināja slēpt, ka laboratorijas, starp citu, iepazīsies arī ar satelītu aizsardzības potenciālu un kā šis potenciāls varētu būt īstenojams ASV aizsardzības uzlabošanai. Jāaizrāda, arī, ka orbitējošo laboratoriju sagatavošanu prezidents uzdevis aizsardzības ministrijai un nevis kādai civilagentūrai. Ar to būtu jāsaprot paredzēto laboratoriju militārais raksturs.

Laboratorija sastāvētu no divām daļām: dvīņukapsulas un iekapsulētas telpas ērtas dzīvojamās istabas lielumā. Šo sarežģīto mašinēriju orbitā ievadītu pasaules spēcīgākā Titana III—C raķete; orbitā astronauti no dvīņu kapsulas pārvietotos uz laboratoriju, tur pavadītu divas, trīs vai pat četras nedēļas, tad atgrieztos dvīņu kapsulā un atpakaļ uz zemes, vadoties no līdz šim pārbaudītām metodēm. Par laboratorijas novešanu atpakaļ pagaidām vēl nav domāts. Kā jau minēts, laboratoriju programma izmaksās 1,5 bilj. dolaru; dvīņu programma maksā 1,3 bilj. dol., kamēr līdz astronautu pastaigas brīdim pa mēnesi ASV būs izdevušas 25 bilj. dolaru. Kāds reiz bija aprēķinājis, ka, šīm programmām paredzēto naudu izdalot uz galvām, katra amerikāņu ģimene saņemtu skaidrā naudā 4000 dolaru; par to varētu izbūvēt 20.000 jūdžu vismodernāko ceļu; ar to prezidenta Džonsona nabadzības apkaŗošanas plāns būtu financēts 25 gadiem.

Nekādus zinātniskus brīnumus no mēness sasniegšanas nesagaida. Arī no pašreizējā militāri stratēģiskā viedokļa raugoties, tam nav nekādas noteicošas nozīmes. Bet cīņa ir sākta. Mēness ir jāsasniedz un, ja vien iespējams, pirms to paveic Pad. savienība.

Jūs esat vienmēr gaidīti pie
Robertson
CHEV — OLDS
1515 DANFORTH
Mūsu klientu un draugu rīcībā ir mūsu latviešu pārstāvis

Hans Plaude
HO 6 - 1131
Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā financēšanā.
AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 8000 SATIKSMES LĪDZEKĻU

Robertson
Chevrolet
Oldsmobile
25 gadus vienā vietā
1515
Danforth
HO 6—1131

PIEGĀDĀ NEKAVĒJOTIES
Noteikti piegriežaties pie HANŠA PLAUDES lai parāda
1965. gada
Chevrolet un Oldsmobile modeļus